

DARBININKAS

LI, NR. 43. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, BIRZELIS - JUNE 17, 1966 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

NETIESA, KAD ESAME UŽMIRŠTI...

Pagausėjęs dėmesys nebūtinai reiškia laisvę artėjant. Tai gali būti laisvės gynėjų išpėjimas dėl grėsmės ir dėl reikalo budrumą stiprinti

Europa ima sukaliotis tarp Maskvos ir Washingtono

Pagausėjo šiom dienom Amerikos draugiškumo balsai Lietuvai. Pagausėjo Europos abejingumas Amerikai ir apsaugai nuo agresijos

Europos scenoje politinių jėgų pergrupavimas buvo tik kalbamas. Dabar prasideda jau veiksmas. Amerika ima trauktis iš Prancūzijos, į kurią ji atėjo su 90,000 kariuomenės 1944 birželio 6 kaip išlaisvintoja. Prezidentas de Gaulle nuskyrė, kad iki 1967 balandžio 1 svetimos kariuomenės turi būti atitrauktos iš Prancūzijos. Birželio 15 apsaugos sekretorius McNamara pranešė, kad Amerika savo karines jėgas pradeda atitraukti. Iki rugsėjo 1 pasitrauks 12,700 karinio ir civilinio personalo su 10,700 šeimos narių. Tuo tarpu pasiliks 17,000 su 26,000 šeimos narių ir 15,200 samdomų prancūzų karinių bazių turtui likviduoti.

Pirmiausia atitraukiama aviacija. Jos 32 lėktuvai perkeliama į Angliją, 90 į kitas sąjungines valstybes Europoje. Turto didžioji dalis bus pervežta į Vokietiją.

VOKIETIJA taip pat ima judėti.

Nors Amerika ir Vokietija viena kita labiausiai pasitiki, nepasitenkinimo kyla ir tarp jų. Aktyviausias nepasitenkinimas dėl Vokietijos išpareigojimo pirkti ginklus Amerikoje — per dvejus metus už 1,350,000,000 dol. Vokietija nusprendė, kad

jai ginklai nereikalingi, geriau ji pirkianti reikmenų erdvėm tirti. Kai apsaugos sekretorius McNamara užsispyrė, kad sutartis turi būti vykdoma, Vokietija nespriešino, bet davė suprasti, kad ji reikalauja keisti sutartį dėl lėšų Amerikos kariuomenei 225,000 Vokietijoje išlaikyti. O toji sutartis baigiasi 1967

Edna F. Kelly, New Yorko atstovė Kongrese.

vasarą. Baigiasi sutartis ir dėl 60,000 anglų išlaikymo Vokietijoje 1967 kovo mėn. Vokietija taip pat nebenori mokėti tiek kaip lig šiol.

Vokietija nori ir nepriklausomos politikos. Vokietijos tebėra pagrindinis politinis siekimas — Vokietijos sujungimas. Kai per tiek metų iš sąjungininkų nesulaukė mažiausios pastangos

ta kryptim, kai kurie Vokietijos politikai ima reikalauti patiem tartis su Sovietais dėl Vokietijos likimo. Šiom dienom įtakingasis CDU atstovas parlamente Rainer Barzel, kuris kalbamas kaip galimas įpėdinis L. Erhardui, už Vokietijos sujungimą numatė siūlyti Sovietams tokias nuolaidas: laikyti Vokietijos teritorijoje karinę įgulą, legalizuoti komunistų partiją, per kurią sovietai galėtų dalyvauti Vokietijos politinio gyvenimo vairavime.

RUSK IŠPĖJIMAS draugam Europoje

Valstybės sekr. Rusk birželio 14 išpėjo sąjungininkus Europoje, kurie mano, kad jau dingio sovietinės agresijos pavojus ir dėl to galima į apsiginklavimo reikalus daugiau nebežiūrėti. Rusk išpėjo, kad nebūtų pakartota "tragiška praeities klaida". Jo žodžiais, "tikriausias būdas taikai prarasti yra sunaikinti ar susilpninti įrankius, kuriais taika saugoma". Turėjo galvoje Nato jėgų sunaikinimą.

Kongresas minės birželio deportacijas

Amerikos Lietuvių Tarybos posėdyje birželio 2 iš pirmininko J. Rudžio ir kitų pranešimų aiškėjo šie įvykiai:

— Senate trėmimai Sibiran bus minimi birželio 14. Malda kalbės kun. A. Stašys iš Chicago. Atstovų Rūmuose — birželio 16.

— Pritarta pirmininko projektui pateikti kalbėtojų bei pranešėjų amerikiečių organizacijom, kurios domisi Lietuvos ar su ja susijusiais klausimais.

— Vlikui paskirta 5,000 dol., jaunimo kongresui — 1,000, Litanus žurnalui 500.

Chicago paskelbė lietuvių savaitę

Chicago majoras Richard J. Daley paskelbė birželio 27-iesios 3 Amerikos lietuvių savaitę ir paragino piliečius įsijungti į programas, kurios tom dienom bus atliekamos. Tarp argu-

mentų savaitei skelbti suminėjo: Chicagoje bus pirmas pas lietuvių jaunimo kongresas; bus dainų ir šokių festivalis; birželio 30 bus mitingas, kuriame Amerikos lietuvių jaunimas pareikš savo pritarimą vyriausybės politikai Vietname šūkiu: "Laisvės Vietnamui ir Lietuvai".

— Ispanijos socialistų vadas birželio 14 pasisakė už monarchijos gražinimą — už 53 metų Don Juaną de Bourbon y Battenberg, kuris dabar gyvena Portugalijoje.

Vliko pirmininko raštas de Gaulle

Birželio 8 Vliko pirmininkas išsiuntė laišką prez. Charles de Gaulle.

"Mes didžiai vertiname Jūsų pastangas suvienyti Europą laisvėje — rašoma laiške — ir tikiame, kad toji būsimoji laisvoji Europoj Lietuva, senovinė tauta ir valstybė, tradiciškai susijusi su Vakarų civilizacija ir besididžiuojanti savo ilgamečiais draugiškumo ryšiais su Prancūzija, turės prideramą vietą.

Lietuvos laisvės netekimo dėl Sovietų Sąjungos veiksmų,

— ypač dėl nelemtojo Molotovo-Ribbentropo sandėrio, — aplinkybės Jum žinomos. Mum atrodo itin reikšminga tai, kad Lietuvai užpulti ir okupuoti Kremlius pasinaudojo tamsiausiomis Prancūzijos valandomis 1940 metų vasarą.

Mes pasitikim, kad Jūsų Ekscelencija, pats patyręs savojo krašto tragediją ir atkakliai kovojęs dėl jo išlaisvinimo, visiškai suprasite lietuvių tautos pastangas atgauti laisvę ir grąžinti savo tėvynę į Europos tautų šeimą." (Elta).

Vietname — koks bus parlamentas

P. Vietnamo valstybės taryba, kurioje buvo tik 10 generolų, jau papildyta 10 civilinių atstovų. Ta dvidešimties taryba

SOVIETAi ir Vietnamas

Pagal Newsweek informaciją Sovietai yra davę šiaurės Vietnamui apie 60 bazių raketom, 6,000 priešlėktuvinių pabūklų, 14,000 sunkvežimių ir karo medžiagos. Iš 550 milijonų, skirtų karinei pagalbai, š. Vietnamui teko pusė, kita pusė Indonezijai, Egiptui ir kt.

Sovietai karo didėjimo Vietname baiminasi ir tebesitiki, kad Jungtinės Valstybės eis į nuolaidas. Kad įtikintų Jungtines Valstybes atsakyti nuo paramos Vietnamui, Sovietai paskutinio metu iškiša Vietnamo klausimą kaip svarbiausią kiltį susitarti kitais klausimais. Net ir nusiginklavimo konferencijoje skelbė Sovietai, kad negalį būti susitarta, kol Amerika kovoja Vietname.

birželio 14 nutarė, kad rugsėjo 11 išrinktasis parlamentas turės priimti tik konstituciją ir paskui išsikirstyti. Toks nutarimas rodo, kad vyriausybė jaučiasi tvirtai, o budistų "Jungtinės budistų bažnyčios" politinė grupė suskilusi. Tri Quang protesto ženklui prieš vyriausybę tebepraslinka. Saigone budistai vėl ėmėsi demonstracijų jau tiesiai prieš Ameriką, kam ji remianti vyriausybę, o ne budistus, kaip tai darė prezidento Kennedy vyriausybė, to paties Cabot Lodge atstovaujama. Bet Ky vyriausybė ėmėsi jėgos demonstracijom palaužti, o jaunimui atgrasinti paskelbė, kad demonstracijose pakliuvusieji bus mobilizuojami į kariuomenę.

SOLIDARUMAS IS NASSAU

Antano J. Varno vardu atsiųsta Eugene H. Nickerson, Nassau ap. atstovo, telegrama: "Estijos, Latvijos, Lietuvos vadų tragiškų deportacijų į Sovietų darbo stovyklas 25 metinės

Edna Kelly apklausinėjime birželio 7 liudininkai: iš k. prof. R. S. Starr, V. Sidzikauskas, K. Visoianu, A. Kutt, prof. F. Vali.

ALTAS TELKIA KALBETOJUS amerikiečių organizacijom

Iš Amerikos Lietuvių Tarybos gautame atsisaukime rašoma:

1966 birželio 2 Amerikos Lietuvių Tarybos Valdyba savo posėdyje apsvartė klausimą, kad būtų naudinga sudaryti grupę angliškai kalbančiųjų kalbėtojų — paskaitininkų, pranešėjų — speakers bureau — kurie reikalui esant, pakviestus amerikiečių organizacijoms arba klubams, galėtų pasakyti kalbas, paskaityti paskaitas arba padaryti pranešimus amerikiečių tarpe įvairiomis pavergtą Lietuvą

liečiančiomis temomis, pav. Lietuvių tautos naikinimas — žudymai, trėmimai į Sibirą ir koncentracijos stovyklas, turto ir žemės nusavinimas, ekonominė padėtis ir t.t.

BALTŲ KOMITETO ATSIŠAUKIMAS

Jungtinio Baltų Komiteto vardu jo pirmininkas Peter P. Lejins išsiuntinėjo "deklaraciją - atsisaukimą", kuris baigiamas viltimi: "Jungtinės Valstybės ir kitos laisvės mylinčios valstybės kels Baltijos tautų klausimą, kad būtų padarytas galas neteisėbei, kuriai leista trukti jau perdaug ilgai".

Komiteto sudaro estų tautinio komiteto pirmininkas Heikki A. Leesment, Amerikos latvių sąjungos pirmininkas Peter P. Lejins ir Amerikos lietuvių tarybos pirmininkas Antanas J. Rudis.

ANARCHISTAI OLANDIJOJE

Olandijos sostinėje, Amsterdam, birželio 14 policija susirėmė su demonstrantais. Sužeistų 60. Konfliktas prasidėjo dėl demonstracijos darbininkų, kurie nepriklausomai unijom, kai unijos nutarė išgauti iš jų atlyginimo po 2 proc. unijų administracijos išlaidom. Bet prie demonstracijos prisidėjo jauni anarchistai, vadinami "Provos", kurie jau nuo kovo 10, nuo princesės vedybų, nori pasirodyti, provokuodami konfliktus su policija.

— Indijai ir Pakistanui Amerika vėl pažadėjo atnaujinti ūkinę paramą. Karinės — ne. Karinę paramą prieš kiek laiko Pakistanui pažadėjo Sovietai.

— Sovietuose birželio 12 buvo renkami atstovai į aukščiausią sovietų (parlamentą), Ešą registruotų balsuoti buvo 144 mil. balsavę 99.94 proc. Rado reikalavimą paskelbti, kad visi kandidatai išrinkti (nes tų kandidatų

Pirmuose dviejuose atskiri liudijimai apie inkorporacijos eigą ir su ja susijusius suėmimus, kalinimus, žudymus, apie deportacijas ir deportuotųjų likimą. Trečias tomas yra sisteminga istorinė visų trijų Baltijos valstybių apžvalga su sovietiniais dokumentais, pradedant nuo V. Mickevičiaus Kapsuko "revoliucinės vyriausybės" 1918 atsisaukimo ir baigiant Sovietų genocidinėm instrukcijom bei įsakymais: Serovo instrukcija deportacijom, J. Paleckio bei M. Gedvilo pirmuoju deportacijos įsakymu (min. pirm. A. Merkio ir užsienio r. min. J. Urbšio), instrukcija, kas laikytina deportuojamam elementui, saugumo komisaro pavaduotojo Gladkovo instrukcija su pavardėm tų pareigūnų, kurie turi deportacijas įvykdyti atskirose apskrityse ir kt.

Kongreso reikšmingiausias žygas Lietuvos reikalu buvo 1953 sudarytas specialus komitetas "Baltijos valstybių inkorporacijai į U.S.S.R. tirti". Komiteto pirmininkas buvo Wisconsinio kongresmanas Charles J. Kersten. Kiti komiteto nariai buvo Fred E. Ausbey, Illinois, Alvin M. Bentley, Mich., Edward J. Bonin, Pa., Ray J. Madden, Indiana, Thaddeus M. Machrowicz, Mich., Thomas J. Dodd, Conn. Apklausinėdamas Washington, Detroit, Chicagoje, New York, Miunchene, Berlyne, komitetas surinko daugybę medžiagos, kuri buvo paskelbta 1954 trim dideliais tomiais.

Kersteno komiteto darbus paskiau papildė senato teisinio komiteto padalinys vidaus saugumo komisija, vadovaujama senatoriaus James O. Eastland ir pavaduotojo sen. Thomas J. Dodd. Tebus priminti ir kiti komisijos nariai: John L. McClellan, Arkansas, Sam J. Ervin Jr., N. Carolina, George A. Smathers, Florida, Roman L. Hruska, Nebraska, Everett McKinley Dirksen, Illinois, Hugh Scott, Pennsylvania. Ši komisija, talkinama kongreso bibliotekos, suorganizavo ir paskelbė 1958 veikalą apie sovietinį genocidą "The Soviet Empire: Prison House of Nations and Races". Veikalo greitai nebuvo galima gauti, ir komisijos pirmininkas įsakė paruošti naują papildomą leidinį, kuris nukreipia žvilgsnį specialiai į Sovietų politiką tautybių atžvilgiu. Ta be maž poros šimtų puslapių studija buvo paskelbta 1965 ir, Eastland pareiškimu, rodo, kaip Sovietų Sąjunga tirpina tautybes visokiom piremonem ir kuria naują kolonialistinę imperialistinę valstybę. Šioje studijoje minimi faktai iš 1958-64 metų laikotarpio.

Atstovų Rūmuose yra taip pat atskira šaka, kuri kreipia dėmesį į Baltijos valstybes. Tai komisija Europos reikalom, vadovaujama New Yorko kongres. Edna F. Kelly. Pernai ir ji apklausinėjo liudininkus Baltijos valstybių reikalu, šiemet, visos pavergtos Europos valstybių liudininkus.

Apklausinėjimas Kongrese turi politinės reikšmės tam apklausinėjimo momentui — rodo, kad Kongresas neišleidžia iš akių Baltijos ir apskritai pavergtų tautų likimo. Mūsų dėkingumas priklausom Kongresui apskritai, o tiem suminėtiem asmenim ypatingai.

Apklausinėjimo duomenų skelbimas gali turėti istorinės ir propagandinės reikšmės. Tik istorinė, jei apklausinėjimo duomenų tomai liks gulėti Kongreso ribose. Virs propagandine priemone, jei jie bus skelbiami, platinami, populiarinami. O juose yra puikios medžiagos, kuri sutraukta į mažesnius leidinius galėtų virsti opinijos priemone masėse.

Pernai pasisekė paskelbt Darbininke Kelly komisijos liudininkų parodymus apie Baltijos kraštus veik ištaisai. Laikysim savo pareigą ir dabar informuoti apie tai, kas dedasi Kongrese ir kas jame paaiški apie padėtį Lietuvoje, bent tuo siauru lietuvišku mastu, kuris priimanamas Darbininko laikraščiui.

ties ir buvo, kiek reikėjo išrinkti).

Pasakojo Pravda ir Paleckis, dabar pasakoja Jūratė

Laisvės žiburio radijas birželio 5 davė pasikalbėjimą su Jūrate Reisgyte apie save pačią ir apie susitikimą su Paleckiu. Jos pasakymai ypač įdomūs, kada juos sugretinti su "Pravdos" elegantišku "Damos su baltom pirštinėm", grakščios, besišypsančios, aprašymu, su J. Paleckio kalbama "mergiukšte", su kvailinta "karo nusikaltėlių" ir jų išstumta į priekį. Kas girdėjo iš radijo Reisgytės balsą, galėjo pastebėti Jūratę lietuviškai kalbant gražiai, natūraliai, grakščiai, o jos pasakojime blykčiojo taikli dialektika.

— Kalbėti apie save — atskatinėjo ją pirmą paklausimą — aš daug ko neturiu nes nedaug metų tegyvenau. Gimiau prieš šešiolika metų Australijoje. Baigiau pradžios mokyklą, lietuvišką savaitgalio mokyklą, dalyvavau mokyklos vaidinimuose, priklausiau skaučių draugovei. Jau metai, kaip vadovauju Sydney tautinių šokių grupei. Esu krašto kultūros tarybos rengiamų meno dienų komitete ir pasaulio lietuvių jaunimo kongreso Australijos centriniam komitete.

Kl.: Kieno iniciatyva buvo surengtos demonstracijos prieš pavergtą Lietuvos vadinamą prezidentą Paleckį?

Ats.: Pirmąsias demonstracijas, važinimą į Camberą, pa-

dėjau organizuoti aš. Pagrindinis mano rėmėjas buvo ponas Kedys. O geriausias talkininkas — mano brolis Rimantas. Antros demonstracijos Canberroje buvo organizuotos Camberros pavergtų tautų komiteto. Paleckio išleistuves Sydney aerodrome organizavo ponas Kedys.

Kl.: Kaip atpažino Paleckį ir koks buvo su juo pasikalbėjimas?

Ats.: Paleckio mes nė vienas nebuvome matę, taigi ir nepažinom. Kai po keturių valandų stovėjimo su plakatais prieš parlamento rūmus pradėjo temti, mes plakatus pasidėjome į mašinas, o patys susigrupavome prie parlamento laiptų. Stebėjome visus išeinančius delegatus. Pagaliau pasirodė rusų delegacija, o viduryje rusų apsuptas mano akimi i lietuvišką panašus veidas. Norėdama pasitikrinti lietuviškai sušukau.

— Labas, ponas Palecki!
Tas lietuviškas veidas atsiskyrė nuo rusų ir šypsodamasis atsakė:

— Sveiki, tautiečiai.
Mums jau paaiškėjo, kuris yra Paleckis. Bet aš norėdama išgirsti ar jis viešai prisipažins, kad jis lietuvis, sušukau:

— Ar jūs lietuvis?

— Taip, aš lietuvis, — atsakė Paleckis.

— Tai kur Lietuvos vėliava?

— Aš ją turiu, — buvo Paleckio atsakymas man.

Po šio mano pokalbio mes pradėjome kalbėti angliškai, kad kiti delegatai galėtų suprasti.

Paleckis buvo klausiamas: — Who elected you? How are you, Stalin's little boy? What about free elections in Lithuania? ...

Paleckis bandė aiškinti, kad mes per jauni suprasti, bet kai išgirdo "Traitor", "Judas", "Communist Stooge" ir kitus šūkius, pabaksnojo sau į kaktą ir nuskubėjo su savo palydovais į pilką mercedes.

Kl.: Ar jūsų pasikalbėjimą girdėjo kiti delegatai bei žurnalistai?

Ats.: Šį pokalbį su Paleckiu girdėjo ir matė beveik visi suvažiavę delegatai, kurie juokėsi ir fotografavo. Australų žurnalistai buvo su mumis nuo pat demonstracijos pradžios iki galo. Grįždami į Sydney, mes jau girdėjome apie demonstraciją pranešimus per radiją, o rytojais dieną skaitėm visose didžiojoje australų laikraščiuose.

Kl.: Kas davė mintį išgauti parašą Jungtinėms Tautoms petijios lape?

Ats.: Gauti parašą po petijios buvo mano idėja. Aš tai norėjau padaryti Canberroje, bet skubėdama pamišau petijios blanką, o Canberroj negavau.

Kl.: Kaip buvo gautas parašas?

Ats.: Petijios blanką aš idėjau į autografų knygutę. Sydney aerodrome restorano patalpose, rusai buvo sušaukę spaudos konferenciją. Tos konferencijos metu aš prasiskverbčiau pro rusus ir angliškai paprašiau Paleckio parašo. Iš manęs knygutę paėmė oficialus delegacijos vertėjas ir pavertęs norėjo duoti Paleckiu, bet greta jo sėdėjęs rusas dar kartą pavertė kny-

gutės lapus ir padavė Paleckiu. Paleckiu paėmus, trečias rusas, sėdėjęs jo kairėje, atvertė ir pasižiūrėjo knygutės viršelį. Galų gale Paleckis pradėjo pasirašyti. Dar nebaigęs, jis mane angliškai paklausė:

— What is your name?
— Miss Reisgys, — aš atsakiau.

— Tai tu lietuvaite.

Aš patvirtinau:

— Taip.

— Tu buvai Canberroj, — pasakė Paleckis, ir mane gerai pasižiūrėjęs.

— Taip, buvau, — atsakiau aš.

Tuo metu jis baigė pasirašyti ir, paduodamas man knygutę, sako:

— Tu turėtum nuvažiuoti Lietuvon. Pamatytum, kokia ten pažanga padaryta. Toki kaip tu būtum tinkamai sutikti.

— Ponas Palecki, ar aš nacė? — aš paklausiau.

— Ne, tu ne nacė, — atsakė Paleckis.

— Ar aš fašistė?
— Ne, tu ne fašistė. Tu per jauna fašistė būti, — atsakė Paleckis.

— Tai kam jūs žurnalistam kalbėjot nesąmones, kad mes naciai ir fašistai?

Paleckis man nieko nebeatsakė, ir aš nuėjau toliau.

Kl.: Kaip sužinojo žurnalistai, kad esate gavusi parašą ant Jungtinėms Tautoms petijios?

Providence miesto tarybos žygis

Providence, R.I., miesto taryba priėmė rezoliuciją, ragindama Senatą priimti rezoliuciją Lietuvos laisvinimo reikalui.

"Senatas turi dar šiais metais priimti rezoliuciją Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvinimo reikalui. Iš savo pusės padarysiu visa, kad tai įvyktų" — taip

Ats.: Visas mano pašnekesys ir Paleckio pasirašymas vyko žurnalistų akivaizdoje. Man pasitraukus nuo rusų, jie tuč tuojau mane apstojo, ir prasidėjo parašo ir manęs fotografavimas, filmavimas ir klausinėjimas. Paleckis tapo pamirštas. Žurnalistai gaudė ir klausinėjo kitus demonstrantus.

Kl.: Jūrate, ką galite pasakyti Amerikos lietuviškam jaunimui?

Ats.: Laisvam pasaulyje gyvenančiam lietuviškam jaunimui aš norėčiau pasakyti, kad mes galim padaryti daug daugiau, negu padarom. Aš norėčiau padėkoti mūsų vyresniajai kartai už teisingą nušvietimą gyvenimo sąlygų mūsų tolimojoje tėvynėje. Aš norėčiau prašyti, kad vyresnieji laikytų mus jų darbo ir įsipareigojimo netik talkininkais, bet ir paveldėtojai. Ir kad toms pareigoms mums padėtų pasirošyti. Mes užaugom laisvuose kraštuose.

Mes naudojames laisve. Mes diskutuojam ir rūpinamės Azijos ir Afrikos tautelių laisve ir teise. Tuo labiau turi rūpėti mūsų kraujo brolių ir seserų laisvė: Lietuvos-laisvė. Už ją turim kovoti visomis demokratinuose kraštuose leistinomis priemonėmis bei priimtinais metodais. Daugiau jaunatviškos ugnies! Ir tebūna mūsų jėgos, mūsų žinios, laisvai Lietuvai tėvynei.

KONGRESMANAS DERWINSKI IR PALECKIS APIE LIETUVĄ

Tarparlamentinės unijos konferencijoje Australijoje Amerikos delegacija buvo gausiausia. Joje buvo ir kongresmas Edward J. Derwinski. Jam teko susiremti konferencijoje su Paleckiu, kai pastarasis ėmė kaltinti Ameriką dėl Vietnamo. Buvo maždaug tokios minties dialogas.

Paleckis: J. Valstybių agresija esanti visų Vietnamo problemų priežastis. J.V. sudarinėja įtampas ir visame pasauly, ruošia krizę Indokinijoje, nepagerbdama liaudies valios turėti savas socialistines vyriausybes.

Derwinski: Sovietų Sąjunga, o šiuo atveju jos kalbėtojas praktikuoja dvigubą žaidimą: kaltina kitus agresiją, tuo pačiu metu pati organizuodama pasauliniu plotu perversminę veiklą. O dėl liaudies valios pagerbimo, tai Sovietų Sąjunga ir visos kitos komunistinės vyriausybės paneigia savo gyventojam žodžio, spaudos, religijos laisvę ir, bijodamas viešosios opinijos, teleidžia veikti tik vienai savai diktatūrinei partijai.

Iš kong. Derwinskio įstaigos gautas pranešimas rodo, kad susikirtime tarp Paleckio ir Derwinskio buvo paliestas ir Baltijos valstybių klausimas. Po konferencijos neformaliamai priėmė Paleckis užpuolęs Amerikos kongresmaną.

Paleckis: Kongresmanas kalbą už fašistus emigrantus iš Baltijos valstybių. O Baltijos valstybių liaudis džiaugiasi nusikračium prieškarinėm buvusiom fašistinėm vyriausybėm ir esanti visiškai patenkinta būdama Sovietų Sąjungoje. Kongresmanas neturįs supratimo, kokia pažanga yra Baltijos valstybėse, nes jo informacijos šaltiniai tesą iš nepatikimų antisovietinių politinių vadų.

Derwinski: Jis norėtų matyti Baltijos valstybėse gyventojus pareiškiant savo valią laisvais rinkimais ir pasirenkant vyriausybes laisvai, o dėl taikos, tai tikros taikos nebus, kol pavergtos rytų Europos tautos nebus laisvos nuo komunistų tiranijos. Sovietinis parlamentas — kalbėjo Derwinski Paleckiu — nėra tikras atstovavimo organas. Komunistų propaganda, kad jie yra tikroji liaudies de-

Vilko vicepirm. dr. Br. Nemickas (d.) PLB centro valdybos pirm. J. J. Bachunas; abu jie remia rezoliucijų pravedimo žygi. Dešinėje L. Valiukas, rezoliucijų komiteto pirm. Nuotr. J. Gaižiučio.

ABUDU IŠ PAREIGŲ JAU ATLEISTI

Maskvos dviejų kunigų laiškas (3)

Maskvos du ortodoksų kunigai, N.I. Ešliman ir G. P. Jakunin, 1965 gruodžio 15 parašė Sovietų Sąjungos prezidentui Podgorny laišką apie tarybos ortodoksų bažnyčios reikalą nusikaltimus — kaip ji lauzo sovietinius įstatymus, naikindama ortodoksų bažnyčios gyvenimą. Laiškas skyrė tarybai, tai valdžios įstaigai prie ministerių tarybos, 8 kaltinimus. Iš jų 6 jau buvo paskelbti Darbininke. Belieka suminėti dar du paskutinius.

Septintas kaltinimas: neteisėtai kiuduo religinių bendruomenių augimą

Pagal sovietinę teisę tikintieji sudaro religinę bendruomenę, kurioje turi būti ne mažiau kaip 20 narių. Laiškas kaltina, kad tarybos religiniam reikalui atstovai ėmėsi apriboti religinės bendruomenės dydį iš kitos pusės — nustatė kai kur, kad religinėje bendruomenėje negali būti daugiau kaip 30 asmenų.

Aštuntas kaltinimas: neteisė-

tai mažina skaičių kunigų, atliekančių religinį kultą.

Tarybos religiniam reikalui atstovai apsiėmė sau "teisę" atleisti iš pareigų kunigus ir tokiu būdu sistemingai mažina skaičių kunigų, atliekančių bažnytines pareigas, patarnavimus. "Tuo metu, kai Rusijos ortodoksų bažnyčia žiauriai stokoja dvasininkų, daugel šimtų dvasininkų yra atleisti iš pareigų tarybos atstovų dėka".

Raštas įdomiai atskleidė prieštaravimą tarp Sovietų įstatymo ir sovietinės praktikos. Įstatymas kalba apie tikėjimo laisvę, apie bažnyčios ir valstybės perskyrimą, o įstatymo vykdytojai tas laisvės atima ir patys virsta bažnyčios vyriausiais valdytojais.

Tai būdinga sovietinės sistemos apgaulė.

Apgaulės vykdytojai nėra eiliniai sovietiniai pareigūnai, kurie nežino įstatymų ar juos piktnaudoja. Apgaulę vykdo įstaiga ortodoksų bažnyčios reikalui, sudaryta prie ministerių tarybos. Laiškas betgi sumini, kad

ši įstaiga, taryba ortodoksų bažnyčios reikalui, yra visai nesuminėta įsakymuose, kuriuose išskaičiuotos sovietinės valdžios institucijos. Vadinasi, jie veikia ne pagal įstatymą.

Dar įdomiau, kad įstaiga ortodoksų bažnyčios reikalui savo direktyvas teduoda žodžiu, ne raštu. Vadinasi, nenori, kad liktų dokumentai.

Šią klaidą prieš ortodoksų bažnyčią iškėlė aikštėn du Maskvos ortodoksų kunigai, abudu jauni, tik po 35 metus. Vadinasi, aname krašte atsiranda žmonių drįstančių vadovautis ne baimė, bet pasiryžimu siekti tiesos, nors ir žino, kad už tai nebus pagirti.

Kai jų laiškas pasiekė Vakarus ir buvo šionai gegužės mėnesį paskelbtas, sovietinė informacija paskelbė ir valdžios reaguojimą į laišką — kaip tik tą pačią dieną, kai Darbininkas pradėjo skelbti jų laišką ištraukas, sovietinė spauda pranešė, kad abudu laišką autoriai esą pašalinti iš pareigų.

kalbėjo Russel J. Boyle, Providence, Rhode Island, miesto tarybos pirmininkas, patiekdamas to miesto tarybai rezoliuciją, kuria raginamas JAV-bių Senatas priimti rezoliuciją Pabaltijo kraštų bylos reikalui. Miesto tarybos pirm. R.J. Boyle rezoliucija buvo priimta miesto tarybos narių 1966 birželio posėdyje.

Miesto tarybos pirm. Russel J. Boyle tuoj pasiuntė laiškus abiem Rhode Island senatoriam (Claiborne Pell ir John O. Pastore) ir abiem to steito kongresmanam (John E. Fogarty ir Ferdinand St. Germain), ragindamas juos daryti viską, kad rezoliucija Pabaltijo kraštų laisvinimo reikalui būtų priimta dar šiais metais ir Senate. Būtų puiku, kad ir kitų miestų lietuvių priėmė pri savo miestų tarybų narių ir išgautų panašias rezoliucijas.

Rezoliucijų reikalą Providence, R.I., mieste pajudino Vytautas Rastonis. Jo pastangom parašyta ir išsiųsta eilė laiškų abiem Rhode Island senatoriam rezoliucijos priėmimo Senate reikalui. Labai palankus šiam reikalui yra senatorius Claiborne Pell (D.-R.I.), Senato užsienio reikalų komisijos narys. Savo laiške V. Rastoniui jis pažadėjo visą galimą savo paramą šiam reikalui.

Abu Rhode Island senatoriai — Claiborne Pell ir John O. Pastore — yra labai įtakingi JAV-bių Kongrese. Ypač juos turėtų prisiminti trumpais laikais to steito lietuvių. Nieko nepakenktų ir iš kitur lietuvių parašyti laiškučius tiem dviem legislatoriam. Laiškučiai gali būti vieno ar poros sakinių — "Dear Senator: Please urge Sen. Fulbright to act speedily and favorably on one of the Baltic resolutions and send it to the Senate for adoption. Thank you. Sincerely, (Parašas)". Prisimintinas padėkos laiškučiu Providence miesto tarybos pirmininkas. Jo adresas: Mr. Russel J. Boyle, President of the City Council, City Hall, Providence, Rhode Island. IT.

— Ekvadoro vyskupai perdavė valdžiai 49,400 akrų žemės, kad padalytų 1,500 šeimų.

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N.Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUŽINSKAS, vedėjas
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, deginimų, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovomus užtesialai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšies pigiausia kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

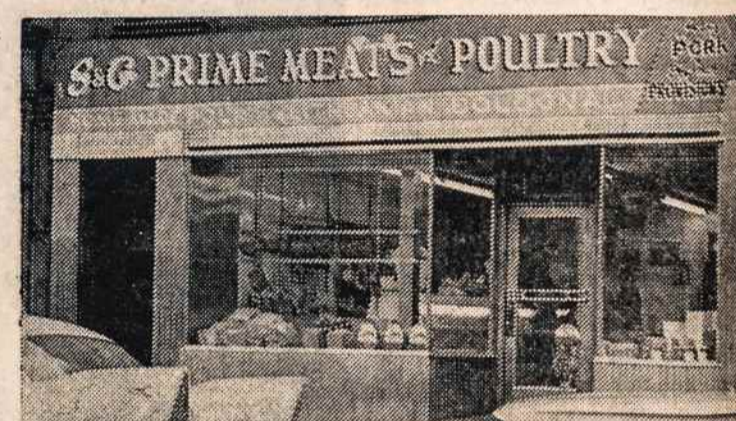
WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N.Y.C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėiti ir pasižiūrėti.

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N.Y. Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N.Y. Tel. STagg 2-4329

Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

Siųskite į Lietuvą ir SSSR

DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelėi. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom urmo kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuose:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N.Y.C.
Krautuovės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.
S. Beckensteino krautuovėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Važiuoti BMT išilpant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje —

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite - skambinkite daugiausia patyrusiam Kelionių biurui į Rytų Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. C1rcle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas priimanom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
- Boston 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway AN 8-0668
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue DI 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue DI 8-8808
- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue TR 8-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BL 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue GL 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. VI 8-2256
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., tel. 233-8030, 246-0215
- HAMTRAC, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1574
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4655
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street FO 3-8994
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-1797
- NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue BI 2-1446
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 3-3005
- NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street CH 4-5456
- NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue GR 2-4637
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street MU 4-6171
- PATERSON 1, N.J. — 525 W. Grand Ave. HO 5-5892
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Grand Ave. PU 1-2750
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street PL 6-2668
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 905 Bank St. PL 6-2668
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2668
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 THE WORKER Business Office GL 2-2923 by FRANCISCAN FATHERS

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS... Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Metė pirštinę — kam?

Dienos minėjimuose akys kreipiamos į praeities įvykius ir pirštu parodoma į Lietuvos naktintojus. Staiga — pirštas nukrypta į mus pačius, ir klausoma: ar mes darome, kas reikia daryti? ar mūsų pastangos nukreiptos taip, kad laimėtume ateitį — Lietuvai laisvę? Tokia staigmena buvo birželio 12 Clevelande deportacijų minėjime.

nės bendruomenės atėmė galimybės rasti efektyvius amerikiečių simpatijos ir paramos — paramos, kurios mes desperatiškai reikalingi... Mes turime būti atviri, turime įteigti savo idėjas. Mes turime rašyti laikraščiam, megzti ryšius su amerikiečių žmonėm, įsijungti į didžiausias politines partijas, pritraukti juos prie mūsų bylos — die gali, ir jie mums padės...

5. Jaunimo kongresas šiais metais turi didžiausias galimybes patraukti J. Valstybių ir pasaulio dėmesį, bet tam reikia pastangų — jokių laikraštis, jokiš radijas nekreips į mus dėmesio, jei mes patys nesistengsime jų patraukti. Jaunimo kongresas taip pat turi didžiausias galimybes paskleisti gerų konstruktyvių idėjų ir pareiškimų Lietuvos reikalui. Jeigu tu nebūtų padaryta, jeigu būtų pasitenkinta "pasizmonėjimu", mes darytume žingsnį atgal. 1941 metų sukilimo 25 metų sukaktis, tikiuosi, duos kai kurių inspiracijų kongresui.

6. Ką reiškia reikalavimas imtis tinkamų metodų ir konkrečios veiklos, kalbėtojas rodė L. Valiuko komiteto pavyzdžiu. Tokios veiklos rezultatas — aiškios (Atstovų Rūmų rezoliucija). "Istorija davė galimybių padėti Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę atstatyti. Arba mes prisiimame šias galimybes ir skiriame savo energiją laisvei pasiekti konkrečiais metodais arba būsime pasmerkti ateinančių kartų kaip žmonės, nenorėję prisiimti atsakomybės už galimybes, kurias mums čia suteikė didžioji laisvė", — baigė dramatiškai kalbėtojas.

Pasakytos mintys gali susilaukti pirmos reakcijos — primamos su entuziazmu arba atmetamos su pasipiktinimu. Bus tiksliau vietoj skubios reakcijos tenkintis čia tas mintis atpasakojus, o jau paskiau jas apgalvoti, išanalizuoti šaltai ir padaryti konkrečias praktines išvadas.

Paminėta Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos 50 m. sukaktis

Alto pirm. inž. Antanas J. Rudis Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos auksinės sukakties minėjime Chicagoje gegužės 28, pasveikinęs Alto varą iškilmių dalyvius, pasakė šią kalbą:

"Susirinkome paminėti Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos auksinį jubiliejų. To mokslo židinio, kuriame pirmajame visi mokslo dalyka buvo dėstomi lietuvių kalba. Prieš penkiasdešimt metų tai buvo tik vienintelė tokia mokslo įstaiga pasaulyje. Ji davė Lietuvai daug žymių mokslo vyrų ir kovotojų už savo tautos reikalus.

Tik labai skaudu šiandien mum visiem, kad šią reikšmingą sukaktį negalime minėti jie gali, ir jie mums padės... Didžiosios Lietuvos Kuni-gaikštijos senojoje sostinėje — Vilniuje.

Anuo metu sostinę Vilnių ir visą Lietuvą pasiekė džiaugsminga žinia apie Amerikos prezidento Wilsono paskelbtus 14 punktų dėl visų pasaulio tautų laisvės ir apsisprendimo teisės. Ši žinia, atėjusi iš anapus plauties vandenynų, suteikė laisvės vilties spindulėlį ir okupantų nuteriotai bei karo baisių prispaustai Lietuvai. Tačiau laisvė ir nepriklausomybę teko išsipirkti patiem geriausių Lietuvos sūnų krauju, nes plėšrūs mūsų šalies kaimynai pavydėjo, kad Lietuva būtų nepriklausoma ir laisva.

Istorija taip lėmė, kad dabar visi frontai dėl Lietuvos laisvės atgavimo tapo perkelti į laisvojo pasaulio šalis. Lietuvoje ta kova yra žiauriai gėsinama. Esant visiškai nelygiam jėgom, visa šalis tapo aplaistyta didvyrų partizanų krauju ir miškais, gojeliai nuklota jų kapais. Dabar ten didelėje okupanto priespaudoje niekas nebegali nė laisvai kvėpuoti.

Gal būt, pats svarbiausias ir centrinis tos kovos frontas dabar yra susikoncentravęs šioje laisvės šalyje — Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Čia turime pilną laisvę veiklai už Lietuvos ir lietuvių tautos išlikimą. Ne tik pilną laisvę, bet ir moralinę paramą. Tačiau šioje kovoje mes turime būti ne tik ryžtingi, bet ir kantrūs. Mes negalime priversti nei senatą nei kongresą, kad jie darytų tai, kas galėtų kompromi-

tuoti Amerikos tarptautinės politikos liniją. Mes turėtumėm gerai apgalvoti, ko mes kartais reikalaujame ir ką mes sakome. Neapgalvotais reikalavimais mes tikrai nieko nelaimėsime. Mes Amerikoje esame kad ir lojali, bet negausi ir nelabai turtinga mažuma, palyginant su kitom tautybėm, kurios sudaro šios šalies gyventojus. Tik teisiu ir pozityviu keliu eidami, mes sėkmingai galime pasiekti tų rezultatų, kurių mes pageidaujame.

Vienas iš sėkmingiausių ginklų mūsų kovoje būtų tinkamas šio krašto viešosios opinijos nutekimas pavergtos Lietuvos bylos naudai. Visi juk gerai žinome, kokią svarbią reikšmę šiam krašte turi viešoji opinija. Prie jos taikosi krašto administracija, net ir užsienio poli-

tika. Viešosios opinijos reikšmė patys dabar matome Vietnamo reikale. Ta opinija dar nebuvo pilnai parengta ir nukreipta prieš komunizmo pavojus, kurie pražūtingai gresia viso pasaulio laisvei ir gyvybei.

Kad mes atkreiptumėm tinkamą viešosios opinijos dėmesį į Lietuvos reikalus ir į užmaskuotą komunizmo grėsmę dar likusiom laisvom pasaulio tautom, turime visada ir visur parodyti, kad mūsų tauta turi labai seną ir garbingą praeitį, kad šioje tautos nelaimės valandoje esame verti ne tik užuojautos, bet ir pagalbos.

Lietuvos laisvinimo tikslas yra garbingas ir teisius. Mes kovojame už senos ir garbingos valstybės teisių ir laisvės atstatymą. Juk Vytauto Didžiojo laikų Lietuva siekė nuo Bal-

tijos iki Juodųjų jūrų. Lietuvių tauta nuo žilų amžių yra žinoma kaip garbinga, taikinga ir darbšti. Lietuvoje sau užuoventą ir nuosirdžią prieglaudą rado visos tautinės mažumos. Visais laikais jos be išimties patyrė iš mūsų visišką toleranciją ir pagarbą. Tai jau garantavo ir Lietuvos Statutas, išleistas Vilniuje 1548 metais. Yra gi istorinis faktas, kad pirmoji žydų rabinų seminarija Europoje buvo įsteigta ne kur nors kitur, bet Lietuvoje. Apie lietuvių tautos garbingą praeitį ir jos dorybes turime plačiai supažindinti visą amerikiečių visuomenę.

Amerikos Lietuvių Taryba, tai gerai suprasdama, planuoja atitinkamas priemones priieiti ir plačiu mastu paveikti viešąją opiniją visoje didžiojoje Amerikoje, atkreipiant ypatingą dėmesį į pavergtos Lietuvos reikalus. Šią akciją pravedant planuojama atitinkamai informuoti apie Lietuvos reikalus visas žymiausias šio krašto patriotines organizacijas nuo Atlanto iki Pacifiko: visas Karo Veteranų organizacijas, Amerikos Revoliucijos Dukteris, Rotary Klubus ir daugybę kitų, ir prašysime lietuvių kalbėtojus prabilti į juos atitinkamu žodžiu, nušviečiant mūsų garbingą praeitį ir liūdnam lietuvių tautos dabartinę bolševikinę okupaciją priespauda. Taip pat mes juos informuosime atitinkamai laiškais. Kiekvienas šio krašto žmogus, ar jis būtų gy-

dytojas, inžinierius, technikas, mokslininkas, profesorius, mokytojas, kariškis, darbininkas, tegu aiškiai žino Lietuvos tragediją ir pragaistingus komunistų darbus pasaulyje. Tegu kiekvienas amerikietis žino mūsų siekius ir mūsų kovos tikslus ir tegu viešoji opinija būna mūsų pusėje. Mes turime turėti šiame krašte daug draugų, kurie ištiesių mum savo pagalbos ranką, kai ateis mūsų lemiamoji valanda. O tikėjime — ji mums tikrai ateis.

Tik tam mes turime būti vieningi ir pasiryžę. Neturėtų mūsų tarpe būti ekstremistų, kurie tik nori į save atkreipti sėkmingą dėmesį. Taip pat mes kartais mažai reikšmės turintiems dalykam aukojame per daug pinigų ir laiko.

Šis kraštas suteikė mum sveiką prieglobstį ir laisvę. Todėl, tai įvertindami, ir mes turime savo darbus, savo talentais ir sugebėjimais ir visais būdais nuosirdžiai prisidėti prie šio krašto gerbūvio palaikymo ir parodyti, kad mes Ameriką tikrai mylime ir gerbiame.

Eikime ranka rankon su šio krašto valdžia, nes tik šita šalis pirmoji mums išties pagalbos ranką lemtingą mūsų kovos valandą dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės, kaip ir dabar jaučiame mum rodomą nuosirdumą nuo pat žiauriosios bolševiškos okupacijos valandos iki šios dienos."

Vysk. Pranas Brazys, MIC, Maspetho lietuvių bažnyčioje birželio 12. Nuotr. V. Maželis

TREČIOJI DAINŲ ŠVENTĖ

Milžiniškas dainų šventės organizavimo darbas eina į pabaigą. Komitetas išlygina pasakines detales, komisijos suaktyvina veiklą.

Inž. Briedis yra paprašytas išrašyti dainų šventės programą ir juosta. Norima, kad dainų šventės garsai neišnyktų, bet paliktų ilgam laikui. Iš šios dainų šventės dainas inž. Briedis taip pat išrašė juostas. Svečių priėmimą salėje tvarkys K. Avizienis. Jam teks sudinti tūkstančius žmonių. Ir tai teks atlikti per labai trumpą laiką, nes daugelis ateis pasukutinę minutę. Šiam svarbiam darbu atlikti jis kviečia į pagelbą skautus, ateitininkus.

Salėje bus platinamas šventės leidinys, kurį redaguoja St. Dau-

nys. Šiame leidinyje bus šventės programos, chorų aprašymai, dainų tekstai ir kitos reikalingos informacijos. Komp. VI. Jakubėnas šiam leidiniui parašė straipsnį apie dainos meną. Taip pat čia galima bus pamatyti, kaip atrodė I-oji ir II-oji dainų šventė Lietuvoje, taip pat I-oji ir II-oji Chicagoje.

Į dainų šventę kviečiama eilė kongresmanų, kultūrininkų ir visuomenės veikėjų iš amerikiečių tarpo. Kviečiami ir mūsų kaimynai latviai, estai. Taip pat kitų pavergtų tautų atstovai.

Bilietai iš anksto galima užsakyti paštu arba telefonu — Karvelis, 2715 W. 71st. St., Chicago, Ill. Tel. 471-1424. (nukelta į 5 psl.)

Advertisement for Jono Budrio Atsiminimai (Reminiscences). It features a portrait of a man and the text: 'JONO BUDRIO ATSIMINIMAI LIETUVOS KONTRŽVALGYBA 1922 - 1923 Copyright'.

Be rusų garbės pažymėjimų, pulk. Kleščinskis turi Lietuvos Vyties Kryžių I laipsnio.

Pulk. Kleščinskis buvo kelis syk Lietuvos valdžios skiriamas į įvairias derybas, kaip karo atstovas, taip antai, į Radviliškį tartis dėl vokiečių-bermontininkų evakuacijos, į Tautų Sąjungos Kontrolės Komisiją, į Pabaltijurio valstybių karo vadų suvažiavimą Valkan ir kaip ekspertas į Maskvos taikos derybas su rusais."

Perėmęs 1921 m. birželio mėn. vidury kontražvalgybą išnaudojau kiekvieną progą pažinti asmeniškai aukštesnių laipsnių kariškiams vadams ir viršininkams. Tokia pažintis ir asmeniniai ryšiai žymiai padeda darbe. Tad rugpiūčio mėn. patelefonavau ir aplankiau gen. Kleščinskį, tada vienos pėstininkų divizijos vadą. Tuo metu lietuvių, baigusiu generalinio štabo akademijas, dar neturėjome. Kaip žinome, nei lietuvių nei lenkų į generalinio štabo akademiją rusai, po buvusių sukilimų, neprileisdavo. Kleščinskis buvo vienas iš kelių rusų su aukštuoju kariniu mokslu, tuomet tarnavusių mūsų kariuomenėje.

Kleščinskis pasitiko mane labai maloniai. Pasikalbėjome, kur ir kokiose pareigose buvau rusų armijoje ir t.t. Tai buvo visiškai natūralu pirmai pažinčiai. Šalia mandagumo ir noro būti nuosirdžiam generolo elgesyje pastebėjau kiek, nors ir slepiamo, nerviško. Buvo įspūdis, kad generolas, neturėdamas jokių ryšių Lietuvoje, nei giminystės, nei senesnių (iš rusų armijos) pažinčių, nesijautė tvirtai įaugęs ir nebuvo tikras rytojūm.

Paskiau kelis kartus susitikome pas adv. Antaną Merkį, kuris anksčiau buvo krašto apsaugos ministru, kai gen. Kleščinskis buvo gen. štabo viršininku. Pas važiungą ir su visais malonų A. Merkį daug kas iš tų karinės tarnybos pažįstamųjų užeidavo. Nenutraukė ryšių ir generolas Kleščinskis, kuris 1922 metais buvo paleistas atsargon su pensija.

1923 m. balandžio mėn., tada jau kaipo privatus ir civilis asmuo, Kleščinskis apsilankė Klaipėdos

mieste. Nugėres, sukėlė restorane sau nemalonų incidentą, rytojaus dieną apsilankė pas mane gubernatūroje, prašydamas įvyki likviduoti, ir grįžo į Kauną. Bent iki vizito Klaipėdon neturėjau jokių įtarimų dėl jo neojalumo Lietuvai, kuri leido jam įsikurti Lietuvoje ir už trumpą, vos poros metų, tarnybą, mokėjo penkis šimtus litų pensijos. Niekas nekiludė atsargos generolui gauti dar privačią tarnybą ir, palyginti, dar jauno žmogaus energiją panaudoti savo materialinei padėčiai gerinti.

Pirmą klausuką sukėlė pats generolas. 1925 vasarą, būdamas Kaune, sutikau Kleščinskį, ir jis prašė skirti jam pusvalandį laiko konfidencialiai. Jis norėš mano patarimo.

— Kaip Jūs manote, — klausė, — ar aš galėčiau surizikuoti porai mėnesių nuvykti Maskvon?

Jau to vieno Kleščinskio, ruso, klausimo užteko suprasti, jog generolo galvosenoje turėjo įvykti didelė permaina ir kokia kryptimi pasisuko jo mintys.

— Kokius motyvus jus nurodysite Sovietų pasiuntinybei tam vizitui: gimines aplankyti ar kitus? — paklausiau.

Matyti, mano ramus ir tikslus ėjimas prie klausimo padarino Kleščinskį paaiškinti smulkiau.

— Mat, aš kariuomenėje nereikalingas, o dar esu jaunas, tad norėčiau pabandyti laimės prekyboje. Pasitaikė firma, kuri duoda man įgaliojimą parduoti jos prekes, bet Sovietų prekybos skyrius man atsakė, kad jie patys čia užpirkinėja tik prekes, gaminamas Lietuvoje, o dėl kitokių derasi "Vnieštorg" (užsienių prekybos valdyba). Tad jie man pasiūlė vykti Maskvon ir žadėjo duoti vizą. Aš gi nieku nenusižengiau prieš Sovietus, nei pas Denikiną, nesu buvęs, — užbaigė generolas.

— Kokia ta prekė — mašinerija? — paklausiau, — ir kokia firma, ar vokiečių?

— Ne. Štai iš šio liudijimo matysite. — Ir generolas ištraukė iš švarko kišenės popieriuką. Liudijii-

mas buvo vienos nepirmėlės Kauno gastronomijos krautuvės savininkų, įgaliojantis generolą Kleščinskį parduoti Sovietams prancūzišką konjaką.

Jau Kleščinskio paaiškinimas daug ką man išryškino, o perskaitęs tokį liudijimą, visiškai neabejojau, su kuo turiu reikalą. Prieš mane buvo ne vaivis jaunuolis, bet baigęs karo akademiją rusų pulkininkas, pas mus pakeltas į generolus.

Kad nesukelčiau įtarimų ir neišduočiau tikrų savo minčių, pasakiau generolui:

— Aš jau keleri metai esu nuosaliai nuo tų reikalų, gal ir Sovietai pakeitė savo politiką. Jei prieš Sovietus nekovojote ir šiaip kuo nors nenusidėjote, gal ir galėtumėte važiuoti, — ir pakeičiau temą — įrodžiau jog tam pasikalbėjimui neskiriu jokios reikšmės. Generolas atsisveikindamas prašė niekam neskaiyti apie pasikalbėjimą. Aš, lyg nusteibintas, ranka numojau: — Aš jau užmiršau! Tuo tarpu turiu tarnybą, į biznį neinu ir jums konkurencijos nedarysiu.

Rytojaus dieną pasikalbėjimą ir savo samprotavimus perdaviau kam reikia, tardamas, kad tolimesnės išvados ir veiksmai ne mano reikalas. Praėjo su virš metais laiko. Iš tarnybos pasitraukiau. Kitos pasiūlytos valdinės tarnybos nepriėmiau. Kaune nesilankiau ir apie Kleščių, kaip jį sutrumpintai vadino, užmiršau.

Pasikeitė vyriausybė. Naujasis krašto apsaugos ministras Antanas Merkys telefonavo man Klaipėdon, kad, jam rekomendavus, valstybės prezidentas ir ministras pirmininkas prašo mane skubiai atvykti į Kauną.

Apleisui bylai pašalines smulkmenas ir tesuminėsiu, kad tos kelionės rezultatas — man teko būti politinės ir kriminalinės policijos valdybos direktorium ir vėl susidurti su gen. Kleščium. Jis bandė prašytis į kariuomenę, bet ministras A. Merkys, nors nieko neigiamo apie generolą ir nežinojo, nematė galima jį, rusą, priimti. Tai keltų pasipiktinimo ne tik kariuomenėje, bet ir visuomenėje.

(Bus daugiau)

Los Angeles šv. Kazimiero parapijos sukaktis

Gegužės ir birželio mėnesiais dažnai pasitaiko privačių sidabrinių ar net auksinių jubiliejų. Ne taip jau dažnai pastebimos organizacijų ar parapijų sukaktys. Viena iš tokių sidabrinių sukaktių minima ši sekmadienį prie Ramiojo Vandenyno kranto, Los Angeles mieste.

1940 m. pavasarį prel. J. Maciejauskui atvykus į Los Angeles, nedaug kas tikėjo, kad šiam, jau vyresnio amžiaus dvasiškiui pavyks suorganizuoti lietuvišką parapiją. Lietuvių tuomet Kalifornijoje dar buvo nedaug. Keliais atvejais pravažiuoją lietuviai kunigai lyg ir bandė lietuviškos parapijos steigimo galimybes, bet vis be apčiuopiamų rezultatų.

Prel. Julius Maciejauskas, pasižymėjęs organizaciniais gabumais Svėksnoje, nepabijojęs pradinių sunkumų ir Kalifornijoje. 1941 birželio 1 buvo pašventinta pirmoji lietuvių bažnytelė. Besikuriančiai parapijai buvo suteiktos misijinės parapijos teisės.

Tik pusmetį prieš prel. J. Maciejausko mirtį iš Vokietijos atvyksta jo buvęs mokinys ir auklėtinis — kun. Jonas A. Kučingis. Iš pradžių jis čia tik vikaruoja, bet prelatui gavus širdies smūgį, kun. J.A. Kučingis 1947 balandžio 11 paskiriamas klebonu. Šiose pareigose ir iki

dabar sėkmingai tebesidarbuoja. Maža lietuvių kolonija labai pagausėjo naujais gyventojais, atvykstančiais ne tik iš Europos, bet taip pat ir iš kitų JAV miestų. Traukė juos čia ne vien malonus Kalifornijos klimatas, bet ir parapijos kūrėjai — prel. J. Maciejauskas ir kun. J. Kučingis.

Prelatas J. Maciejauskas mirė 1947 gegužės 14, nesulaukęs naujos bažnyčios planų įgyvendinimo. Tai teko tęsti naujam ir energingam klebonui kun. J.A. Kučingui.

Į dabar užimamą rajoną šv. Kazimiero bažnyčia ir parapija persikėlė 1948 kovo 7, kai buvo pašventinta iš presbiterijonų atpirkta bažnyčia. Nuo tada kiekvienais metais vis ryškūs nauji pažangos žingsniai.

Pradėjus tik su bažnyčia ir smulkute klebonija, šiuo metu šv. Kazimiero parapija turi visus reikiamus pastatus. Nauja ir vis pagražinama bažnyčia aptarnauja Los Angeles ir apylinkių lietuvių dvasinius reikalus. Šalia bažnyčios erdvi klebonija ir naujutėlė mokykla. Joje veikia pilna mokykla ir vaikų darželis, o savaitgaliais ir liuanistinė mokykla. Buvusioji, iš presbiterijonų atpirkta bažnyčia pavesta parapijos sale. Nors ji ir patraukli, bet, parapijai vis didėjant, darosi per maža. Tad

naujas klebono ir parapijos rūpestis — pasistatyti erdvesnę salę. Apie bažnyčią ir salę išpirkti keli sklypai ir naudojami automobiliai pastatyti. Dar toliau — erdvas vienuolynas, kuriame gyvena seselės kazimierietės, mokančios šv. Kazimiero mokykloje.

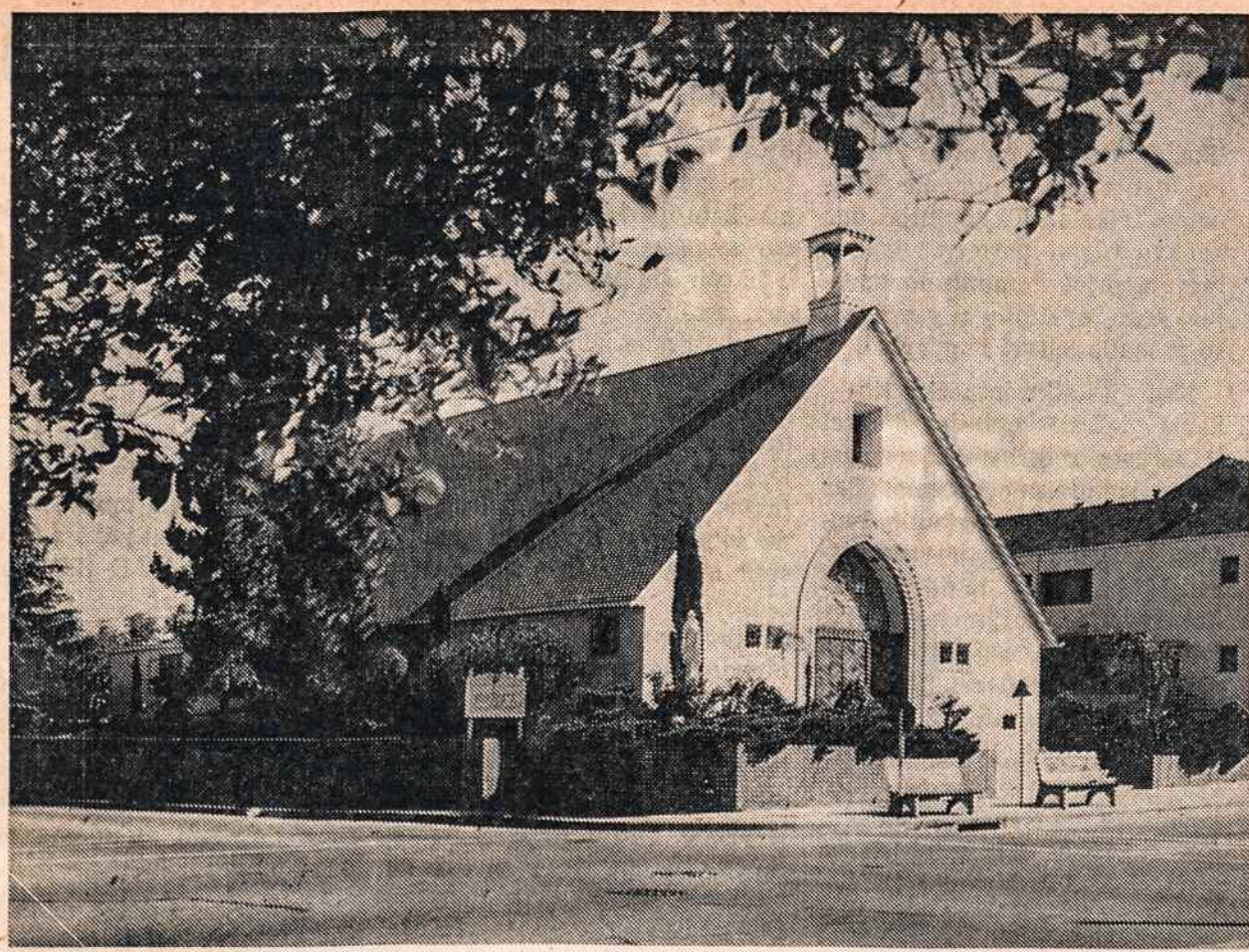

Prel. Jonas A. Kučingis

Parapijos plitimas ir augimas buvo įmanomas kun. klebono Jono A. Kučingio organizacinių gabumų ir energijos, o taip pat ir parapijiečių dosnių aukų dėka. Dar prieš sidabrinių parapijos jubiliejų, jos klebonas kun. J.A. Kučingis 1965 vasario 11 pakeltas šv. Tėvo rūmų prelatu su Right Reverend titulu. Tai bent dalinis jo pastangų ir darbų įvertinimas.

Ši sekmadienį, birželio 18, pramatomos ne eilinės iššūmės. Bažnyčioje pamokslą skaitys vysk. V. Brizgys. Po pamokslų pietūs parapijos salėje ir kitame 2 val. gretimoje Marshall aukštesniojo mokykloje iškilus koncertas, kurio pagrindinę programą dalį išpildys Metropolitan operos solistė Lilija Skvytė ir šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas kompozitoriaus B. Budriūno. Koncerto metu pirmą kartą pilnai bus išpildyta trečiai dainų šventės sukurtą naująjį kantatą "Teviškės namai", diriguojant pačiam kompozitoriui.

Sukakties proga išleistas jubiliejinis leidinys — knyga, parašyta Jurgio Gliaudos. Knyga 231 psl., su kietais viršeliais gražiu aplanku ir arti 100 iliustracijų iš parapijos istorijos.

šv. Kazimiero bažnyčia Los Angeles, Calif.

1966 m. šv. Kazimiero parapijos komitetas. Iš k. į d. sėdi: Bruno Papšys, sekr. Jonas Butkus, pirm. Pranas Speaker, prel. J. A. Kučingis, vicepirm. Leonas Oksas, Edvardas Bartkus ir Paulius Gražis (komitetui priklauso nuo prel. J. Maciejausko laikų). Antroje vietoje: Petras Marčiūška, Jonas Zukas, Juozas Dzenkaišis, Kazys Šakys, Adomas Bačkauskas, Jonas Savickas, Mykolas Oksas ir Antanas Kiškis. Nuotraukoje trūksta Juozo Bričkaus ir Prano Mason.

Knyga nuolatos turi būti matoma

Chicago jaunimo centro priemonėje netrukus pastatoma lietuviškųjų knygų ir žurnalų parodinė vitrina, kuri apims visą lietuvių išeivijos metinę produkciją. Vitriną rengia Pedagoginis liuanistikos institutas ir Chicago aukštesnioji liuanistinė mokykla. Vitrinos projektą paruošė P.L. instituto lektorius dail. Adolfas Valeška.

Vitrinos tikslas — auklėjamas, o tuo pačiu ir reklaminiškas, t.y. knygos išskėlimas į jai deramą viešumą.

Chicago jaunimo centras yra tokia kultūrinė darbų susitelkimo vieta, kur per metus praeina ne šimtas kitas, o keli tūkstančiai kultūra besirūpinančių lietuvių. O svarbiausia, kad tame centre veikia ir minėtosios dvi mokyklos su ne vienu šimtu jose besimokančio jaunimo. Tose mokyklose, be kitų liuanistinių dalykų, dėstomi ir atitinkami literatūros kursai. Tačiau tų dėstomų kursų rėmuose praktiškai nebeįmanoma bent kuria konkretesne forma net atkreipti to besimokančio jaunimo dėmesį į naujai pasirodusias knygas. Taip metas iš metų knyga ir pasilieka ne tik neskaityta, bet dažniausiai ir nežinoma. O sena pedagoginė patirtis sako: kad knyga būtų skaitoma, ji pirmiau turi būti pamatoma. Pirmasis skaitytojo ryšys su knyga yra jos pamatymas, o tik po to jau seka susidomėjimas, jos išsigijimas ir pats skaitymas.

Gyvenant kitakalbėje visuomenėje, lietuviškos knygos pamatymas kuriame nors viešame prekybos centre yra beveik nežinomas reiškinys. O nesant tokio regimojo ryšio tarp knygos ir skaitytojo, nukentima ne tik knygos paplitimas, bet kartu ir švietimas.

Tad ar betenka stebėtis, kad priaugančios kartos retas kuris tėra girdėjęs apie kurį nors dabartinės mūsų raštijos autorių? O atitrūkimas nuo raštijos raišdos ar neveda į atitrūkimą ir nuo tautinės kultūros, nuo tautinės dvasios, kurios gyvybė tik per raštiją daugiausia ir reiškiasi? O tautinei gyvybei gėstant, ar begalima laukti kokios kultūrinės kūrybos, kuo laikosi ir pati tautybė, arba lietuviybė? — Atsakymas labai aiškus.

Va, toji priežastis, kuri ir ver-

čia ieškoti veiksmingesnių švietimo priemonių tam nukultūrijimo vyksmui bent kiek pasipriešinti. Viena iš tokių priemonių čia ir laikoma toji lietuviškųjų knygų parodinė vitrina. Kadangi tasai nukultūrijimo vyksmas yra bendrinio pobūdžio, tad ir toji pasipriešinimo priemonė ruošiamą sutelktinam jėgom.

Pagrindiniam vitrinos darbui atlikti po 200 dol. paskyrė: Chicago aukštesniosios liuanistinės mokyklos tėvų komitetas, kuriam pirmininkauja J. Vasiukevičius, o mokomosiomis priemonėm rūpinasi L. Raslavicius; "Draugo" vardu — tėvai marijonai, kurių vadovybę sudaro kun. Vyt. Bagdanavičius, kun. Pr. Garšva ir kun. S. Spurgis; JAV LB Chicago apygardos valdyba, kuriai pirmininkauja Br. Nainys. — Pilnas vitrinos įrengimas atsisieis per 70 dol.

Naujausias savo leidinys šiai vitrinai nemokamai jau atsiuntė "Draugas", "Terra", "Lietuvių Dienos", Lietuvių Enciklopedijos Leidykla, "Sviesa-Santara", Vytautas Saulius.

Jei laišku, kuriais yra kreiptasi į visus lietuvių išeivijos lietuviškųjų knygų ir žurnalų leidėjus, kai kurių leidėjų kartais nebūtų pasiekę, šia proga jie visi yra prašomi, jei jiems tai įmanoma, prie šio knygos išskėlimo prisidėti. Leidiniai siųstini šiuo adresu: P.L. Institutas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636, USA.

Naujai išėjusios knygos (grožinės ir mokslinės) vitrinoje bus laikomos ištisus metus, o žurnalai (vaikų, jaunimo ir suaugusių) keičiami naujam jų numeriui pasirodžius. Į vitriną bus dedamos visos praėjusių metų gale išėjusios knygos.

Dėkojama visiem šios priemonės įrengimo talkininkam, o ypatingai jos mecenatam už apyptambū sumų paskyrimą. Iš anksto dėkojama ir tiem lietuviškosios knygos gerbėjams, kurie tai švietimo priemonei išlaikyti atsiųs bet kokią pinigine paramą.

Si vitrina, kaip pačių jos mecenatų jau yra išsireikšta, bus naudinga ne tik besimokančiam jaunimui, bet ir suaugusiems. **Domas Velička**

MOUNTAIN HIGH LODGE

Lietuviška vasarvietė gražiose Adirondacks kalnuose — 300 akrų miško ir pievų. Kabinos su virtuvėmis, kambariais su patogumais. Geras maistas. Didelis maudymosi baseinas, teniso aikštė, svečių kambarys. 13 mylių nuo Lake George. Rašykite ar skambinkite dėl brošiūros:

Pranas Leika

Athol, New York 12810

Tel.: 518 NA 3-5750

Geriausiai pailsėsit per savo atostogas lietuviškoje JANSONŲ vasarvietės Cape Cod viloje

"AUDRONĖ"

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. (Area 617) 428-8425

Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir k. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams • Erdvus kambariai, rami ir jauki aplinkuma • Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom) • Geras lietuviškas maistas.

Atidaroma vasarajimui nuo birželio 18 d. iki rugsėjo 15 d. ir jau dabar priimami užsakymai. Kreiptis: DR. ED. JANSONAS, 15 Rosedale St., Boston, Mass. 02124, tel. 288-5999; o po birželio 18 d. tiesiai į vilą AUDRONĖ — Cape Cod, Mass. — Marija Jansonaitė.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalmuynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

Catskill kalnuose DRUSKONIE HALL vasarvietėje

priimami svečiai savaitgaliais ir vasaros atostogoms su pilnu išlaikymu. Rašyti:

MRS. SOPHIE KRAUNAITIS

Druskonie Hall, Andes, N.Y. 13731

Telef. Code 914 676-4661

Skambinti nuo birželio 13

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ SODYBOJE

KENNEBUNKPORT, MAINE

BERNIUKŲ VASAROS STOVYKLA veiks liepos 1 - 28. Priimami berniukai nuo 8 iki 15 metų. Stovyklautojai naudosis šv. Antano gimnazijos patalpomis ir visais įrengimais. Zemos kainos, gera priežiūra, daug jaunimui pramogų, poilsis sujungtas su žiniomis. Iš Brooklyno eis specialus autobusas liepos 1 dieną.

SUAUGUSIEMS VASARVIETĖ atidaroma 1 liepos ir tęsis iki 28 rugpjūčio. Lietuviškas maistas, vėsūs vakarai, gražus Atlantas, erdvi vienuolyno sodyba, maudymosi baseinas, o kainos visiems prieinamos.

Vasarvietėn ir stovyklon registracija jau prasidėjo. Pirmenybė ir pasirinkimas yra anksčiau registruojantiems. Informacijai rašykite:

Franciscan Monastery
Kennebunkport, Maine

04046

Tel. (207) 967-2011

NELE MAZALAITĖ

MIESTELIS, KURIS BUVO MANO

Jau atspausdinta

MIESTELIS, KURIS BUVO MANO — tai Neles Mazalaitės naujausia knyga.

Autorė nuveda į mažą Zemaitijos miestelį. Keliaudama iš geležinkelio stoties į savo tėviškę, ji prisimena įvairius nuotykius, žmones ir juos pasakoja labai vaizdžiai bei patraukliai. Kiekvienam skaitytojui knyga suteiks daug džiaugsmo.

Toje keliavimo ir laukimo knygoje sudėti 9 pasakojimai. Knyga turi 184 psl., kaina 2.50 dol.

Išleido Darbininkas. Gaunama Darbininko administracijoje — 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Atestatas, gėlė ir knyga

Maironio mokykla baigė mokslo metus

Maironio lituanistinė mokykla Brooklyne birželio 11, šeštadienį, baigė mokslo metus. Rytmetėje, suvažiuojant į mokyklą, visi nuėjo bažnyčion, kur buvo mišios ir kun. A. Račkauskos pamokslas. Paskui mokykloje vyko repetacijos, paskutinės pamokos. Dvyliką valandą visi išskubėjo namo. Baigtas mokslas! Koks jis buvo toks, bet jis buvo lietuviškas. Išmokta skaityti, rašyti, susipažinta su Lietuvos istorija, geografija. Sunku buvo keliauti šeštadieniais, bet štai — pasiekta: baigti mokslo metai

Vakare į tą pačią šv. Dvasios ukrainiečių mokyklą jau rinkosi mokiniai, pasipuodę tautiniais drabužiais. Čia bus oficialioji mokslo metų baigimo dalis, abiturientų išleistuvės. Žmonių visada daug susirenka į mokyklos šventes. Atvyksta ne tik mokiniai ir jų tėvai, bet ir jų šeiminiai draugai. Ateina ir tie, kurie daugiau dėmesio skiria lietuviškam jaunimui. Taip nauja graži ukrainiečių mokyklos salė buvo pilna lietuviškos publikos.

Vasario viduryje įvykęs gaisras Apreiškimo parapijos mokykloje tik vieną šeštadienį sutrukdė mokslą, nes tuoj buvo surasta ukrainiečių šv. Dvasios mokykla, esanti visai netoli Apreiškimo mokyklos. Šioje mokykloje ir baigti mokslo metai.

Abiturientų laida

Apdengti stalai, papuošti gėlėmis, lietuviškom juostom, išrikuotos kėdės jau visiem sakė, kad bus čia oficialios iškilmės — abiturientų išleistuvės ir mokslo metų užbaigimas.

Tas iškilmės pradėjo mokyklos vedėja E. Ruzgienė, garbės prezidiuman pakviesdama: mokyklos globėją kun. kleb. N. Pakalnį, LB New Yorko apygar-

dos pirmininką J. Šlepetį, tėvų komiteto pirmininką K. Kudžmą, jaunimo metų komiteto atstovą A. Budreckį, visus mokytojus, dailiojo skaitymo juro komisiją: A. Landsbergį, A. Samušį, I. Banaitienę.

Mokytojų tarybos sekretorei J. Gerdvilienei perskaičius protokola, pakviesti abiturientai užimti jiems skirtas vietas. (Jų buvo lietuviškas. Išmokta skaityti, rašyti, susipažinta su Lietuvos istorija, geografija. Sunku buvo keliauti šeštadieniais, bet štai — pasiekta: baigti mokslo metai

Atestatus išdalijo kleb. kun. N. Pakalnį, gi tėvų komiteto pirmininkas K. Kudžma kiekvienam įteikė knygą "Lietuva mano tėvų žemė". Susirinkę rankų plojimais palydėjo kiekvieną abiturientą.

Siemot Maironio mokyklą baigė:

Antanas Vytuvius, Marytė Matulaitytė, Saulius Šidlauskas, Rasa Navickaitė, Paulius Landsbergis, Eugenija Garunkšytė, Putinas Baltrušaitis, Gedrius Bagdžiūnas, Rita Čeplytė, Rimas Rauba, Kristina Garunkšytė, Robertas Šilbajoris, Gražina Siemaitė ir Rimas Vėbeliūnas.

Geriausiai baigė Rasa Navickaitė ir Rimas Vėbeliūnas.

Baigusieji prie savo diplomų dar gavo po raudoną gėlę, kurią kiekvienas atidavė savo tėveliam, atsidėkodamas už suteiktą mokslą.

Sveikinimo kalbas pasakė garbės prezidiumas: kun. kleb. N. Pakalnį, J. Šlepetys, K. Kudžma, A. Budreckis. Kalbėjo ir mo-

kiniai. Baigusiuju vardu su mokykla atsiveikino R. Vėbeliūnas, pasilikusiųjų vardu abiturientam palinkėjo L. Erciūtė.

Abiturientai savo klases auklėtojai J. Kregždienėi padovanojo dail. V. Igno paveikslą (grafiką).

Tada buvo prisimintos ir kitos mokyklos klases. Auklėtojai pirmiesiems mokiniams išdailijo dovanas.

Tą patį šeštadienį mokykloje buvo deklamavimo ir dailaus skaitymo varžybos. Jų laimėtojus pristatė ir dovanas išdailino A. Landsbergis. Deklamavimo laimėtojai turėjo progos čia pasirodyti scenoje.

Oficialioji dalis baigta Lietuvos himnu. Dalis buvo kiek užtęsta. Pasakytos sveikinimo kalbos buvo per ilgos.

Šokių ir poezijos pynė

Meninė programa parengė mokytoja Jadvyga Matulaitienė. Ji parinko lietuviškos jaunatviškos pezijos, pridėjo tautinių šokių ir visa tai supynė į vieną pynę, pavadintą "Zydyti jaunystę".

Eilėraščių scenoje prie uždangos deklamavo Karilė Baltušaitytė. Eilėraščiai buvo apie pavasarį, jaunystę, kartu buvo lyg įvadas į šokį. Gi patys šokiai vyko scenoje ir salėje. Kur viener baigdavosi, tai kitur pasirengdavo naujam šokiui. Taip visa programa ėjo nesustodama. Kartais šokiai vyko abiejuose planuose. Patys jaunieji atidainavo "Zilytį", toliau

(nukelta į 8 psl.)

Kleb. kun. N. Pakalnįs įteikia atestatą Rimui Vėbeliūniui. Stovi tėvų komiteto pirmininkas Kęstutis Kudžma ir baigiamosios klases auklėtoja J. Kregždienė. Nuotr. R. Kisieliūnas.

JAUNIMO KONGRESO PARODOS

Meno parodą tvarko Algis Trinkūnas. Sia paroda juntamas susidomėjimas visame pasaulyje: gauname įvairių laišku bei meno darbų nuotraukų. Kanadoje įvyko prieškongresinė meno paroda, iš kurios 30 darbų buvo atrinkta kongreso paroda.

Architektūros parodą tvarko arch. A. Kerelis. Paroda bus padalinta į sekančias sekcijas: 1) architektų mokykliniai darbai, 2) architektų asmeniniai darbai, 3) Lietuvos architektūros darbai. Pažymėtina, kad "Technikos Žodžio" nr. 3 bus specialiai skirtas jaunimo kongreso architektūros parodai atžymėti.

Vyto Valaičio foto parodą tvarko tėv. A. Kezys, S.J. Kilnojama paroda jau paruošė p. Valaitienė. Joje bus apie 150-200 paveikslų. Parodos atidarymas įvyks drauge su visom parodom birželio 25, o birželio 30 paroda bus perkelta į Conrad Hilton viešbučio "Normandie Lounge" salę, kur ji tęsis iki liepos 5.

Spaudos, numizmatikos, me-

dalių bei ženklų parodas tvarko Ramunė Kvilytė. Techniškus darbus atlieka V. Girdvainis. Medžiaga jau baigiama rinkti.

Naras Statkus rūpinasi jaunimo centro techniniu koordinavimu.

PLJK parodų atidarymas įvyks birželio 25, 7 val. vak. Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave., Chicagoje. Parodų laikotarpįje veiks kavinė.

PLJK inf.

HARTFORD, CONN.

CHORO KONCERTAS

Birželio 19 d. 3 val. popietų L.A.P. klubo salėje, 227 Lawrence Str., Hartford, Conn., bus lietuvių "Aido" choro koncertas. Įėjimas tik 1 dol. Pelnas skiriamas palengvinti choristų kelionei į Chicago, į III-ją dainų šventę liepos 3-4 d., ir į Washingtoną, į lietuvių kopyčios atidarymą, rugsėjo 3-4 d. Visi Hartfordo ir apylinkių lietuviai prašomi ir choro koncertą atvykti.

Pakartotinai priminama, kad į Chicago jau pasamdytas 40 vietų lėktuvas. Šalia choristų yra laisvų vietų ir ne choristams; kaina ten ir atgal tik 80 dol. Skubiai prašoma registruotis pas choro seniūną Kostą Jurkevičių, 28 Lorraine Rd., Wethersfield, Conn.; tel. 529-0906. Jeigu greitai nesusidarys 25 asmenys skristi lėktuvu (reikia tuoj apie tai pranešti lėktuvų bendrovei), tai kaštuos 20 dol. daugiau.

L.A.P. klubo gegužinė birželio 5 Lietuvos darže, East Hartford, Conn., praėjo pasigėrėtinai. Oras buvo labai gražus, tad susirinkusieji ne tik pasivaikščiojo žaliuojančioje pievoje, bet aplankė ir už varsnų esančią Connecticuto upę.

Gegužinė prasidėjo 12 val. ir tęsėsi iki 9 val. vakaro. Per tą

laiką be pasivaikščiojimo, svečiai ir nariai skaniai pasivaikščiojo lietuviškais patiekalais. Valgius gamino ir svečius vaišino šaunios klubo šeiminkės: O. Jusienė, L. Pilvelienė, O. Žemgulienė, O. Radžiuvienė ir M. Baltulionienė. Be to, pavalgę, prie geros Martino muzikos atidarymą, rugsėjo 3-4 d. Visi Hartfordo ir apylinkių lietuviai prašomi ir choro koncertą atvykti.

Gežūnės rengimu rūpinosi klubo pirm. Thomas, vicepirm. V. Nenortas ir A. Mockus. Darbu prisidėjo visi klubo direktoriai ir kviestieji nariai.

Lituanistinė mokykla baigė mokslo metus birželio 4. Tėvų komitetas, padedamas mokinių mamų, suruošė kuklias vaišes, o mokiniai parodė savo sugebėjimus.

Pažymėtina, kad dvi mokinės, Danutė Šliogerytė ir Aldona Vitėnaitė, šiemet baigė 8 skyrių lietuvių pradinę mokyklą, ir jom bus išduoti baigimo pažymėjimai. Jos baigė labai gerai, tad abi gavo po knygelę ir po gintaro papuošalą. Šiuos gintaro papuošalus yra atsivežusi iš Lietuvos mokytoja St. Rūkienė.

Šiais mokslo metais Hartfordo lituanistinę mokyklą lankė per 30 mokinių. Mokytojavo Stefanija Rūkienė ir Konstancija Nenortienė. J. Bernotas

BALTIMORĖS ŽINIOS

Šv. Alfonso mokyklos užbaigimo iškilmės įvyko birželio 12. Graduanti dalyvavo 8:30 v. mišiose, kurias aukėjo prel. L. Mendelis. Jis pasakė ir tai dienai pritaikytą pamokslą. Užbaigimo programa buvo 3 v. popiet. Žmonių prisirinko pilna salė. Diplomus išdalijo klebonas, kuris taip pat pasveikino baigusius ir visus susirinkusius.

Metinį pikniką rengia lietuvių radijo valandėlės vedėjai A. Juškus ir K. Laskauskas birželio 19 gražiame Conrad Ruth Villos parke. Baltimorečiai tik per radiją sužino vėliausias žinias, tad visi prašomi valandėlė paremti ir piknike atsilankyti. Šokių gros Jono Lekevičiaus orkestras. Seimininkės visiem pagamins gardžių valgių. Visi laukiami ir kviečiami.

Prel. L. Mendelis, šv. Alfonso parapijos klebonas, birželio 15 išvyko į Europą keliom savaitėm atostogų. Aplankys Marrijos šventovę Liurde ir Šventą

IŠ VISUR

Amerikos Lietuvių Konservatorių klubas Clevelande šiandien, birželio 17, 8:30 val. vak. naujoje Union Savings Association salėje ruošia prof. msgr. dr. Leo S. Schumacher paskaitą "Religija ir komunizmas". Bus komentuojama naujai anglų kalboje išleistas dr. J. Savojo veikalas "Karas su Dievu Lietuvoje".

Illinois gubernatorius Otto Kerner atsuntė raštu savo nuosirdžius sveikinimus pasaulio lietuvių jaunimo kongresui ir dainų šventės rengėjams bei dalyviams. Gubernatorius apgailestauja, kad kongreso metu jis bus išvykęs į Camp McCoy vizituoti Annual Summer Review of Illinois National Guard ir po to dalyvaus gubernatorių suvažiavime Los Angeles mieste. Savo laiške gub. Kerner rašo, kad Illinois gyventojai labai didžiuojasi, kad Illinois valstybėje yra šaukiamas pirmasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas.

Jadvyga Tūbelienė, Lietuvos min. pirmininko žmona, šiais metais gruodžio mėn. baigia savo tarnybą ir išėina į pensiją. Yra virš 18 metų profesoriavusi kariškoje mokslo institucijoje Washingtone. Ji buvo traktuojama, kaip nepažinoma pedagogė ir sutartys su ja buvo pratęsimas virš visų normų. Ateinančią žiemą ketina praleisti Floridoje.

Dr. A. Salys, Pensylvanijos universiteto profesorius, šią vasarą skaitys paskaitas Lituanistikos kursuose Fordhamo universitete. Vasaros semestras tęsis nuo liepos pradžios iki rugpjūčio 14. Lietuvių kalbos bus dvi klases: pradedantiems ir pažengusiems. Užsiregistruoti reikia birželio mėnesį. Informacijų reikalui rašyti: Lithuanian Program, Fordham University, Bronx, N.Y.

Juozas Tininis, UCLA universitete Los Angeles dėstęs lietuvių kalbą, šios vasaros atostogų metu su profesorių ir studentų ekskursija išvyksta į Europą. Amsterdamo nuo grupės atsiskyręs, studijų tikslais aplankys Angliją, Vokietiją, Ispaniją, Prancūziją, Italiją, ir k. valstybes. Studijų savaitės programoje pakviestas su paskaita apie lietuvių kalbos grožį.

Prof. J. Ereto knyga "Mažosios tautos ir valstybės" išleido "Saltinis". Autorius nagrinėja tautų ir valstybių reikšmę Europai.

Dalia Karaliūtė, veikliai pasireikšusi eilėje lietuvių organizacijų Los Angeles mieste, įstojo valdžios tarnybon "Peace Corps". Po trejetos specialaus pasiruošimo mėnesių iš Amerikos išvyks į naują paskyrimo vietą.

Maironio šeštadieninės mokyklos mokiniai ir New Yorko tautinių šokių grupė išpildo programą Maironio mokyklos mokslo metų užbaigime. Nuotr. R. Kisieliūnas

PASKIRSTYTAS LIET. DARBININKŲ S-GOS TURTA

Sv. Juozapo Lietuvių R.K. Darbininkų Sąjunga 1965 spalio 16 savo seime nutarė likviduoti. Seimo metu išde pinigų buvo 2,726 dol. Seimas nutarė, apmokėjus visas seimo išlaidas, likusius pinigus paaukoti vienuolynam ir kitiems geriems tikslams.

Buvusios centro valdybos posėdyje š.m. gegužės 21 pilnai buvo sutvarkyti visi organizacijos likvidavimo reikalai.

Valdyba praneša visiem savo buvusiem nariam, kam tie pinigai paaukoti.

Marijonų vienuolynui Thompson, Conn., — 500 dol., Nek. Prasidėjimo seserų vienuolyno Matulaičio namų statybos fondui Putname, Conn., — 500 do Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolyno senelių namų statybai Brocktone, Mass., — 500 dol., Brocktono seserų vienuolynui, kur kasmet Darbo dieną buvo aukojamos mišios už gyvus ir mirusius LDS narius, dabar paskirta 125 dol., kad tokios mišios būtų aukotos per 5 metus; lietuvių pranciškonų

vienuolynui Kennebunkporte — 200 dol., seserų benediktinių vienuolynui Bedford, N. H. — 100 dol., Bostono šv. Petro lietuvių parapijos CYO orkestrui — 200 dol., Bostono šv. Petro lietuvių parapijos mokyklai — 200 dol., Liet. radijo valandų vedėjui Jonui J. Romanui — 50 dol., prel. P. Virmaškiui 50 metų kunigystės sukakties proga — 50 dol., už a. a. kun. Jono Svagzdžio vėlę mišiom paaukota 20 dol.

Kai pranciškonai perėmė Darbininko laikraštį ir namą, tai likusi LDS organizacija vertėsi tik labdara. Per tuos metus ji daug tūkstančių dolerių yra paaukėjusi vienuolynam, katalikų spaudai, labdarybės tikslams, našlaičiam ir kitiems geriems reikalams, kurių čia visų negalima sūminėti.

Buvusios LDS Centro Valdybos pirmininkas Vincas J. Kudirka, išdininkė Blanche Kapochy.

BALFO CENTRO VEIKLA

Gegužės mėnesį sumokėta paštui už siuntinių persiuntimą per 600 dol. Tūkstantis dolerių išleista šelpiant atskiras šeimas ar asmenis Vokietijoje, Argentinoje, Australijoje, Belgijoje, Kolumbijoje, Prancūzijoje, JAV ir kitur. Šalpai gegužės mėn. išleista 7,817 dol, viso išlaidų buvo 9,143 dol.

Daugiau narių

Birželio mėnesio gale reikia baigti apyskaitų knygas ir pa-

sirengti XIII Balfio seimui, kuris bus Chicagoje šį rudenį. Visi Balfio skyriai prašomi, kad suverbuotų daugiau narių ir surinktų nario mokestį (1 dol. metam), nes, kandidatus į seimą siunčiant, bus žiūrima, ar jie susimokėjo nario mokestį. Tik nuo susimokėjusių 25 narių ar jų dalies bus galima pasiųsti vienas atstovas. Ir šiaip Balfui reikia daugiau narių. Su juo labiau skaitosi, jei jis turi

narių ne kelis šimtus, bet kelis tūkstančius.

Balfas vasarą

Vasarą Balfio centre dirba tik vienas tarnautojas nuo 9 iki 5 v.v. Susitarus galima Balfą aplankyti ir šeštadieniais. Balfio darbas nebus sulėtintas, nes yra geraširdžių talkininkų, kurie mieliai patalkins.

L. Jankus, Balfio reikalų vedėjas

Dainų šventė

(atkelta iš 3 psl.)

Dabar bilietai parduodami taip pat ir sekmadieniais nuo 12 val. iki 6 val. vak. Patariama bilietus įsigyti iš anksto, kad prie kasos nesusidarytų ilgos eilės. Šventės dieną bilietai bus parduodami taip, kad atskiroje kasoje bus tik vienos kainos bilietai.

Scenos pastatymas specialiai chorams teikia nemažai rūpesčių. Reikia milžiniškos laiptinės scenos, kad sutalpint 1200 choristų. Taip pat tenka pramatyti tokios daugybės choristų įėjimą ir pasitraukimą iš scenos. Tai turi būti atlikta tiksliai ir greitai.

Milžiniška scena bus papuošta tautiniais motyvais. Tuo rūpinasi Vl. Vijeikis ir A. Trinkūnas.

Iškili Dainų Šventės dalis bus komp. Broniaus Budriūno kanta "Tėviškės namai". Žodžiai Bernardo Brazdžionio. Kantatą diriguos pats kompozitorius. Solo dainuos Dana Stankaitytė ir Rimantas Dabšys.

Jaunimo Kongreso atstovai iš visų kraštų įžygiuos į dainų šventę su savo vėliavomis. Tai bus įspūdingas momentas. Parodą tvarkyti pavesta kongreso kom. skautų brolijos atstovui. Tad atsilankę į dainų šventę galės pamatyti ir mūsų jaunimą, suvažiuosį iš viso pasaulio.

Dainų šventėje akomponuos St. Gailevičius ir Raimonda Apeikytė. St. Gailevičius atvyksta su savo chorą iš Kanados. Jis akompanavo ir II-oje dainų šventėje. R. Apeikytė, jauna pianistė atvyksta iš Kalifornijos.

Šioje dainų šventėje akomponuos taip pat ir vargonais. Gros Vl. Jakubėnas.

Chicago vaikų chorų repeticija bus birželio 18 ir 25 d. pradžioje 1 val. Marquette Parko parap. salėje.

NEW JERSEY LIETUVIŲ DIENA

Baigdamas parengimų sezoną, LB New Jersey apygarda ir šiais metais birželio 19, sekmadienį, lietuviams gerai pažįstamam Royal Gardens parke, 990 E. Hazelwood Ave., Rahway, N.J., rengia lietuvių dieną.

Dienos programą išpildys "Birutės" choras, diriguojamas muziko J. Stankūno, tautinių šokių grupė "Baltija" ir solo padainuos jauna dainininkė B. Vasiliauskaitė.

Lietuvių visuomenė per ilgą metų rengiamą ir jau tradicija virtusias lietuvių dienas gausiai lanko ir tuo būdu paremia Bendruomenės kultūrinius darbus. Vieni čia lankosi pasigerėti savo vaikų lietuviškose mokyklose išmoktais dalykais, kiti — susitikti rečiau matomus tautiečius ir pabendrauti pavėsingame parke.

Per savo veiklos dvejus metus apygarda iš įvairaus žanro parengimų buvo sutelkusi apie 2000 dol., iš kurių per tą laiką per 1600 dol. vėl buvo gražinta lietuviškai visuomenėi — paremti įvairiems kultūriniam darbui: apygardinei stipendijai, kuri kasmet skiriama lietuviškose organizacijose ryškiau pasireiškusiems aukštojo mokslo studentams; Vasario 16 gimnazijai, Litanus žurnalui, Newarko ir Kearny šeštadieninėm mokykloms, Pasaulio Lietuviai,

jaunimo kongresui, žygio į J. Tautos rengėjams, apygardos žinioje veikiančiai tautinių šokių grupei "Baltija" ir kitiems panašaus pobūdžio reikalams.

Gal šviesiausias apygardos veiklos reiškinys yra jos rengiami jaunųjų talentų vakarai. Jaunimas juose labai mielai dalyvauja, parodydamas lietuviškai visuomenėi savo pasiekimus laimėjimus įvairiose meno ir muzikos srityse.

Apygardos veiklos darbam įvertinti ateities veiklos galimoms nustatyti gegužės 29 apygarda buvo sukvietusi apygardos suvažiavimą, kuriame buvo atstovaujamos visos šešios apylinkės, nors suvažiavimo diena dėl ilgo savaitgalio ir nebuvo daug kam patogė. Suvažiavimas buvo gyvas ir daugiausia dėmesio skyręs bendruomeninės veiklos darbui pagyvinti ir tobulinti. Daugeliu rūpestio kelia šeštadieninių mokyklų likimas. Ar ne laikas būtų pagalvoti apie vienos centrinės mokyklų organizavimą? Ir apygardos valdyba ir pats suvažiavimas šį reikalą svarstė, tačiau, patyrus, kad vietos lietuviai studentai yra pradėję žygius lietuviškų mokyklų reikalui, nuo konkrečių nutarimų susilaikyta. Sveikinant ir didžiuojantis jaunimo pastangomis, vis dėl to tektų suabejoti, ar buvo tikslu palikti nušalyje bendruomeninius

organus.

Nauji bendruomeniniai organai suvažiavimui neįvyko sudaryti, tačiau senajai valdybai buvo suteikta teisė pasikviesti reikalingus talkininkus tol,

Prel. J. Balkūno reikšminga sukaktis

(Tąsa iš praėjusio nr.)

Jis kvietėsi architektus ir dailininkus ir su jais kartu kūrė tą nuostabią gražų kūrinių. Daugelis gerai atliktų darbų, laikui bėgant, bus pamiršti, bet šis meno kūrinys bus pastoviu liudytoju apie jubilieato sugebėjimą ir užmojų didumą.

Už darbus parapijoje ir apskritai dvasinėje srityje jubilieatas buvo ir yra aukštai vertinamas vyskupijos ir Vatikano kurijose. 1948 pakeliamas į prelatus, o 1949 paskiriamas Brooklyno vyskupijos patarėju ir trustee. Už darbus lietuvių visuomeninėje dirvoje išskirtinai jubilieatas nėra atžymėtas, bet jo asmens vertinimas, aukšta pagarba ir meilė glūdi visų lietuvių širdyse. Sunku rasti kitą taip populiarų asmenį lietuvių išeivijoje, kaip prel. J. Balkūnas. Tik vieni komunistai jo nemėgsta.

Plačiosios visuomenės didi pagarba ir gilus pasitikėjimas neįgyjamas lengvai. Meilė turi aukštą kainą — tik už meilę įgyjama. Mūsų jubilieatas turi labai mylinčią širdį ir ne vieną, bet dvi mylimąsias: viena vardu katalikybė, kita — lietuviybė. Katalikų visuomenė yra jo akies lėlytė, labai jautri, ne visada dėkinga, bet visiškai savą, nuo jo asmens neatskiriama. Jos reikalai, rūpestiai ir laimėjimai, yra kartu ir asmenišką prelato rūpestis, ar džiaugsmas. Daugelį labai svarbių katalikų organizacijų jubilieatas organizavo, valdybose dalyvavo ir visai eilė jų pirmininkavo po kelis kartus iš eilės ar su pertraukom.

Lietuva ir lietuviybė yra kitos jo akies lėlytė, taip pat jautri, taip pat brangi, taip pat mylima. Tai jo prigimties neatimama dalis. "Lietuviais esame mes gimę, lietuviams turime ir būt" — prelato mėgstama daina. Plaukia ji iš pačių jo geros širdies gelmių, kuriose liepsnoja didysis nemeluoto lietuviškumo židynys. Kai Lietuva buvo laisva, kun. Balkūnui rūpėjo jos pažanga — moralinis, kultūrinis, socialinis ir ekonominis augimas.

Kai komunistų valdoma Rusija 1940 okupavo Lietuvą, kunigas J. Balkūnas visa savo dinamiška asmenybe metėsi jos laisvės ginti. Organizavo ir jungė visus Amerikos lietuvius tam didžiam ir švantom darbui. Lankėsi JAV valdžios istaigose, prašė pagalbos ir paramos. Jubilieato buvo mintis suorganizuoti Tarybą Lietuvai galbėti,

kol naujoji valdyba bus sudaryta. Be senosios valdybos narių — Vlodo Dilio, Kazio Janušo, Antano Rugio ir Leonardo Simkaus — į valdybą buvo pakviesti ir sutiko dirbti Augustinas Astrauskas, Juozas Didžbalis ir Matas Varneckas. K.J.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. SVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. Sveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Roslindale, Boston, Mass. 02131.

DRAUGĖS PALIKIMAS

Klausimas

Esu sena "Darbininko" skaitytoja. Visuomet su dideliu įdomumu skaitau Tamstos patarimus. Dabar man pačiai prisieina prašyti Tamstos patarimo, už kurį aš būsiu dėkinga.

Mes gyvename miestelyje, kuriame mažai lietuvių. Mano viena sena bičiulė, lietuvių gyvenimo mūsų miestelyje, bet gan toli nuo mūsų. Mes seniai draugavome ir viena kitai visuomet padėdavome. Per paskutinius tris metus ji buvo invalidi, nors lovoj jai neteko visą laiką gulėti. Iš namų tik retkarčiais išeidavo. Mano vyras mane nuveždavo pas ją automobiliu, nes pati nevaivuoju. Aš jai nuveždavau visokių namie pagamintų valgių, pyragų ir kitų dalykų, išskalbdavau jos rūbus ir rankšluosčius, pakeisdavau jai lovą ir apmokėdavau visas jos sąskaitas, kaip pav., už gazą, elektrą, telefoną ir panašiai. Ji, žinoma, man duodavo pinigų sąskaitam apmokėti, bet man prisieidavo viską tvarkingai atlikti. Ji man užmokėdavo už maistą, bet ne už mano darbą. Sekmadieniais arba šventadieniais mudu su vyru, kai oras būdavo geras, nuvažiuodavome pas ją ir aprenge, paimdavome su savim pasivažinėti arba nusiųždavome į savo namus "dėl permains". Ji buvo našlė, savo vaiku neturėjo, bet New Yorko valstijoje turėjo mirusio brolio sūnų ir dukrą. Jie jai niekuomet nerašė ir, kiek aš ži-

Kapt. K. Globis, Viktorijos Globienės, gyv. Scranton, Pa., sūnus, lankė šv. Juozapo liet. parapijos mokyklą, Bridgeporto universitetą, o vėliau lavinosi šv. Vincento ligoninėje Bridgeporte ir specialioje aviacijos mokykloje.

Ėjo įvairias pareigas Texas, Alabama, Californijos valstijose ir Prancūzijoje. Tarnaudamas Europoje, kapt. Globis su šeima turėjo progos aplankyti Liurdo ir Fatimos šventoves. Su džiaugsmu prisimena audieniją pas popiežių Joną XXIII.

Kapitono žmona Ona Radzvilaitė -Globienė iš Bridgeporto, Conn., kartu su jū šešiais vaikais šiuo metu gyvena Fairfield, Calif.

Kazimieras Globis, nors ir gimęs Amerikoje, gerai kalba lietuviškai ir retkarčiais rašo amerikiečių spaudoje, gindamas lietuviškus reikalus. Br. J.P.

Kapitonas Kazimieras Globis

LIETUVIS KAPITONAS VIETNAME

Kapitonas Kazimieras Globis jau dešimt metų tarnauja kaip JAV oro laivyno slaugas. 1965 gruodžio 8 buvo išsiųstas į Vietnamą. Skraidydamas su įvairiais lėktuvais, teikia pirmąją pagalbą sužeistiems Vietnamie ir Thailande.

Walter Ward kand.datūra į Demokratinės Apylinkės vadus suteikia Lindenwood apylinkės gyventojam būti atstovaujamiem savo pačių kaimyno, kurs praecy įrodė savo pajėgumą kaip pažangus ir pramatantis vad.

Tarp jo nuveiktų darbų artimiausioje kaiminystėje paminėtina:

Tarp jo nuveiktų darbų kaiminystėje paminėtina:

- POŽEMINĖ PERVAŽA ant 84 gatvės, tarp 156 ir 157 Ave. Pastatė 13 šviesų su 2 šešių pėdų ilgio lempom kiekvienoje.

- Padėjo Tėvų Sąjungos vadovam gauti leidimą naudotis Rockwood Parko Žydų centru kaip pastatu dėl P.S. 232.

- a) Takas pėstiem nuo Lindenwood iki J.H.S. 202; b) Asfalto perėjimas, kontroliuojant judėjimo šviesas pėsčiųjų paspaudžiamu mygtuku; c) Leidimas statyti pėstiem leiptą nuo Lindenwood iki J.H.S. 202.

- Susisiekiimo šviesų ir perspėjimo signalų, o taip pat kitų 32 gatvės lempų įrengimas įvairiose Lindenwood vietose.

- Ant miesto žemės parūpino Little League futbolo aikštę, tarp Linden Blvd. ir South Conduit Blvd., prie 81, 82 ir 83 gatvių.

- Pašalino apleistų automobilių ir sunkvežimių lauką prie South Shore incineratoriaus.

- Genessee didžiulio atviro kanalizacijos griovio uždarymo darbai jau pradėti. Bus panaikintas tas nešvarus upelis, prasidedas prie Linden Blvd. ir Conduit Ave. ir tekas į pietus pagal 79 gatvę, į Jamaica įlanką.

Kaip South Queens Demokratinio Klubo vadai, Lindenwood apylinkės pilietinės draugijos viešos pašalpos komiteto pirmininkas ir Borough Prezidento patarimo komiteto narys, Walter Ward yra parodęs atsidavimą bendruomenės gerovei ir pažangai. Lindenwood yra reikalingas tokios vadovybės, kurią jis, kaip apylinkės vadai, gali duoti.

Volunteers for Walter Ward — 80-20 151 Ave., Howard Beach, N.Y.

riem jis nebuvo skirtas. Todėl aš, kiekviena proga, rašau ir sakau žmonėms, kad jie sutvarkytų savo reikalus, kol gyvi. Kiekvienas žmogus turi teisę palikti savo turtą kam tik nori. Išskyrus žmoną, kuriai vyras negali testamentu būdu atimti jos dalies, visi kiti, net ir vaikai, gali būti testamentu būdu paliekami be cento. Jei žmogus nori savo turtą palikti draugam, pažįstamiem, ar kam kitam, niekas negali jam uždrausti tai padaryti. Nereikia užmiršti, kad tai gali būti padaroma tik testamentu būdu. Tamstos draugė galėjo Tamstai palikti savo sutaupas, jei ji būtų surašiusi testamentą Tamstos naudai. Tačiau ji mirė, tokio testamentu nesudariusi. Jos giminaičiai paveldės jos turtą ir niekas negali to fakto dabar pakeisti. Susitarimas (agreement) palikti turtą po mirties, turi būti sudaromas raštu. Jokie pažadai žodžiu, su liudininkais, ar be liudininkų, neturi reikšmės.

Tamsta, žinoma, gali reikalauti iš "Estate" atlyginimo už Tamstos darbą (fair value of services). Tačiau tokiu atveju Tamstai teks įrodyti, kad Tamsta atlikai tuos patarnavimus savo draugei, tikėdamasi, kad bus už juos atlyginta ir kad ji žinojo, kad taip yra. Abejoju, ar Tamstai pasiseks tai įrodyti, nes Tamsta buvai mirusios moters draugė, o ne svetimas asmuo kuris atliko patarnavimus už "laukiamą" atlyginimą. Jei nutarsi reikalauti tam tikro atlyginimo iš "Estate", patarčiau nedelsiant nueiti pas vietinį advokatą ir jam viską nuodugniai išdėstyti.

Lietuviška vasarvietė BANGA

CAPE COD, MASS.
Great Marsh Rd. — Centerville, Mass.

Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo garsaus Craigville Beach • Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kur patiems galima gamintis valgi • Skanus lietuviški valgiai • Grynas pušis oras ir rami vietovė poilsiui • Svečiams be savų automobilių — transportacija į ir iš paplūdimio • Šalia BANGOS randasi ežeras su paplūdimiu. Zuvavimo mėgėjams yra laivelis • Norintieji pulkiai praileisti atostogas prašomi su užsakymais kreiptis šiuo adresu:

A. PAKSTYS
76 Alicia Road, Dorchester, Mass. 02124 — Tel. (617) 282-8046
o po birželio 15 d.:
BANGA
P. O. Box 188, Centerville, Cape Cod, Mass. — Tel. (617) SP 5-4633

VASAROS ATOSTOGAS

praleisti be rūpestių nuoširdžiai kviečiame

MEŠKOS ir MEŠKIUKO

vasarvietėje, 42 Beach St., Monument Beach, Cape Cod, Massachusetts. Tel. 759-3251 (Area #617). Savininkai patys svečius prima, pilnai aprūpina ir lietuvišku nuoširdumu golboja. CAPE COD žalumos grožis, ATLANTO vandens temperatūra, SILVER BEACH smėlio tyrumas suteikia daug malonumo. Mėgėjų patogumui yra valtis žuvavimui, sail-fish būriavimui, ping-pong, teniso aikštė, krocketas. Vakare tėvams išvykus, prižiūrimi vaikai. Vasarvietė atidaroma birželio 19 dieną. Užsakyti galima šiais adresais: Irena Veitas, 72 Congress St. Braintree, Mass., Tel. 843-2146 arba Maria Lušys, 88-01 104th St., Richmond Hill, N.Y. Tel. 849-1193 arba MEŠKOS adresu ir telefonu. Iki džiugaus pasimatymo!

Pristatome savo kandidatą kaip Demokratinės Apylinkės vadą

WALTER WARD

Volunteers for Walter Ward — 80-20 151 Ave., Howard Beach, N.Y.

LAISVĖS ŽIBURYS

Radio programa lietuvių ir anglų kalbomis... ROMAS KEZYS — TW 4-1288

JUOZO ir IZABELĖS MISIONŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... RICHMOND HILL, N. Y.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visokiais reikalais kreipkitės į

JOHN ORMAN AGENCY

Insurance - Real Estate

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y. Tel. Virginia 6-1800

LITAS Investing Co. Inc.

kviečia

Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte... V. VEBELIONAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.

LIUDOS MIKULSKYTĖS

įvairių moteriškų drabužių krautuvė

Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas... 95-04 JAMAICA AVE.

HAVEN REALTY

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance... 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y.

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas... 86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421

Norite geros meniškos fotografijos

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKU... VYT. MAŽELIS

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai... 36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206

WINTER GARDEN TAVERN

Inc.

VYTAUTAS BELECKAS Savininkas... 1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y.

SPORTAS

SPORTINĖ PROGRAMA JAUNIMO KONGRESE

Simpoziumas įvyks liepos 1 d., 2:30 val. jaunimo centre Chicagoje. Tema: "Sportinės veiklos tikslas, kryptis išėjimoje".

Lauko teniso komandinės pirmenybės įvyks liepos 1-2 Chicagoje, Marquette parko aikštėse.

Jaunių futbolo pirmenybės įvyks liepos 2, Chicagoje, Marquette parko aikštėje.

Sportinė paroda bus suruošta jaunimo centro patalpose ir tęsis per visą jaunimo kongreso savaitę.

Sportinė programa jaunimo kongreso studijų savaitės programoje ir stovykloje bus praversta mūsų naujo fizinio auklėjimo magistro Alfredo Kleinaičio, kuris sutiko paruošti bendrą stovyklinę sportinę programą ir praktiškai ją įgyvendinti.

Sportiniai kadru kursai įvyks šią vasarą ir rudenį dviejose vietose: Kanadoje — PPSK Aušros stovyklavietėje ir JAV Patovattami vasarvietėje.

Jaunimo kongreso metu pasirodys "Sportas", žurnalas redaguojamas Kęstučio Čerkeliūno, Lithuanian Sports Review, žurnalas anglų kalba, redaguojamas Povilo Žumbakio ir Jono

Soliūno redaguota knyga Australijos išvykos tema.

Specifiniai sportiniai klausimai prašome kreiptis pas Povilą Žumbakį, Salfass-GOS CV-bos atstovą jaunimo kongreso komitete, 6849 S. Washenaw, Chicago, Ill., 60629, telefonas 737-5926, arba į centro valdybą, Sig. Krašauskas, 32 Pasadena Gardens, Toronto 9, Ontario, Canada, telefonas RO 6-5367.

SALFASS Centro Valdyba

LAK JAUNIAI VYKSTA I CHICAGĄ

New Yorko Lietuvių Atletų klubo jaunių futbolo komanda jaunimo kongreso metu žais prieš Chicago Lithuanicos jaunius.

Komanda liepos 1 išskrenda iš Kennedy aerodromo 10 val. ryto šios sudėtis: Arūnas Bagdonas, Arvydas Bagdonas, Jonas Jurkuvėnas, Tomas Stankaitis, Vitalis Milukas, Petras Česnauskas, Kazys Sūkis, Juozas Sūkis, P. Sabaliauskas, Robertas Atkočius, Peter Jonic, George Jonic ir Rimantas Bručas.

Organizuojant išvyką visą darbo našta pasiėmė Jonas Atkočius ir Vacys Steponis, kurie su pasiūlytu organizavo ir treniravo komandą.

Linkime sėkmės ir laimės jauniems futbolininkams, iš kurių vėliau laukiama papildymo bei pirmosios LAK komandos atjauninimo.

JAV LB centro valdyba, susitarusi su Šiaurės Amerikos fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos "Sportas", žurnalas redaguojamas Kęstučio Čerkeliūno, Lithuanian Sports Review, žurnalas anglų kalba, redaguojamas Povilo Žumbakio ir Jono

SACHMATAI

Veda K. Merkis

T. Petrosjan apgynė pasaulio čempiono vardą, laimėdamas prieš didmeistrį Spassky mačą Maskvoje, santykiu 12½:11½.

Adelaidės Vytytis, tarpklubinėse P. Australijos varžybose, birželio 7 d. įveikė latvių Matisons, santykiu 4½:½ (!) ir iškopė į varžybų pirmūnus.

Bostone aukštuosius mokslus baigė ir Medicinos daktaro laipsnį gavo Saulius Vaičaitis. Interno stažui vyksta į Buffalo meistą, N.Y. Jo jaunesnis brolis Gintautas Vaičaitis, baigė Technologijos institutą, elektronikos srityje.

Pan Amerikos turnyrą Havanoje laimėjo kubietis E. Jimenez su 14½:3½. Geza Fuster iš Kanados pasidalijo su uragvajiečiu Alvarez septintą vietą surinkę po 8½ tš.

Chicago, ant Michigano ežero kranto). Norintieji kursuose dalyvauti registruojasi centro valdybos adresu: Jonas Jasaitis, 7252 So. Whipple St., Chicago, Illinois 60629.

VIENI MĖGSTA KARŠTĄ, KITI ŠALTĄ

Prof. Felix Trombe, saulės energijos laboratorijos vedėjas Montlouis mieste, Prancūzijoje, neseniai Impact, UNESCO žurnale, patalpino straipsnį apie saulės energijos panaudojimą šildymui ir žemės energijos panaudojimą šaldymui.

Montlouis laboratorija samdo eilę mokslininkų, kurie bando galimybes atvėsinti vidaus temperatūrą, panaudojant žemės paviršiaus ir oro temperatūrų skirtumą, susidarantį nakties metu.

Nežiūrint ar namai ateityje bus vėsinami žemės energija, atominė jėga ar įprastine elektros energija, šaldytuvai namuose pasiliks reikalingi. Juose bus galima išlaikyti lenkišką gardymą, jau paruoštą naudojimui, šiltą ar šaltą — lenkišką importuotą kumpį. Šis kumpis patraukia — vartotojų dėmesį aukšta maistingumo verte, tradiciniu skoniu, sultingumu ir populiarumu. Šis kumpis mieliai sutinkamas pukiuose vilose ir paprastuose namuose. (Skelb.)

In Imm. Conception it's MANSUETO FISH MARKET free delivery—Lemon Sole, Lobsters, Crabmeat, Shrimp, Bay Scallops, Salmon. Cooked and cleaned shrimp — READY TO EAT.

325 Morris Ave., Elizabeth, N.J. Dial 352-2343

Cafe Geiger 206 East 86th Street (tarp 2 ir 3 Ave.) New York, N. Y. Tel. RE 4-4428

Vienintelis Importuotojas Amerikai Sios vokiečių gamybos Gyvenamojo — Kambario Spintos... ADOLFSCHRAGER FURNITURE, Inc. Yorkvilės Didžiausia, Gražiausia Baldų Krautuvė

SCHALLER & WEBER AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI Mūsų krautuvėse geriausios dešros... 6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE Tel. 867-3680

RESORTS Sands Motel Montauk, LI NY 4 rm cottage adj. to pool Sands Resort Motel at the ocean beach.

CRESCENT BEACH COLONY on beautiful Gardiner Bay right on the beach. The North Shore's finest resort, 2½ rm efficiency cottages, all equipped.

Colonial Manor Greenville 1, N. Y. Tel. 518 YO 6-8806—modern accom. mainhouse, motel & deluxe double decker motel w/w carpet, private baths, dancing, etc.

ATTENTION HONEYMOONERS! CAPE COD INN Ocean front at Sweet Briar Road Wildwood Crest, N.J. 08260

RESTAURANT Announcing — REOPENING of the Completely Redecorated LIGHT HOUSE

H. W. MALE & FEMALE MEN - WOMEN Reinforced Plastics Fabricators — mechanical aptitude desirable, rapid advance, generous fringe benefits Lunn Laminates, Inc.

BILLING CLERK opening exists in office for Man or Woman who has had Posting and/or Billing experience. Permanent position. 5 day week 9-5 on the job training plus full benefit program.

COUPLE WANTED for Home in Long Island — Cook - Houseman some gardening, must like dogs — Only 2 adults in family. Permanent position for right couple

FUNERAL HOME GOWEN FUNERAL HOME Joseph J. Staudt, Director 233 Somerset Street New Brunswick, N.J. Phone: Kilmer 5-1344

SERVICE RAMI PREKYBININKŲ PORA IESKO 3-6 KAMBARIŲ APARTMENTO Tikslai Queens distriktė (patys išsidažys) Skambinti HI 6-1302

NURSING HOME Montclair a nursing home of distinction professionally staffed & catering to all the requirements of the convalescent, chronically ill and the aged.

DISPLAY AWNINGS Residential Industrial - Commercial Canvas, Metal, Fiberglass FRANK G. CURRID CO. Est. 1920 Tel. 376-2723 666 Morris Turnpike, Short Hills, NJ

A. ANDRIUSKEVICIUS LAIKRODININKAS - JUVELYRAS Aukšas - sidabras - deimantai laikrodžiai 9408 Jamaica Ave. Woodhaven 21, N. Y. VI 7-2573

LIETUVIŲ ADVOKATAI C. A. VOKET ADVOKATAS 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. Tel. NEWTON 9-6620

Stephen Bredes, Jr. ADVOKATAS 37 Sheridan Avenue Brooklyn 8, N. Y. Tel. — APplegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI VAITKUS FUNERAL HOME 197 Webster Avenue PRANAS VAITKUS Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas Cambridge, Mass. NOTARY PUBLIC Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia šermainims dykai. Aptarnauja Čembrius ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis.

Stephen Aromiskis (ARMAKUSAS) Graborius - Balsamuotojas MODERNI KOPLYČIA 423 METROPOLITAN AVE. Brooklyn, N. Y.

Matthew P. Ballas FUNERAL HOME Moderni koplyčia - Air conditioned A. J. BALTON-BALTRONAS Licensed Manager & Notary Public 660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Joseph Garszva GRABORIUS BALSAMUOTOJAS 231 2BEDFORD AVE. Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Salinskas LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest P-way Station) Woodhaven, N. Y. Suteikiame garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija. Tel. Virginia 7-4499

Theodore Wolinn, Inc. E. JOSEPH ZEBROWSKI Laidotuvių direktorius Moderniška koplyčia su Air Condition 123 E. 7th St., New York 9, N. Y. GRamercy 5-1437

KARLONAS FUNERAL HOME 280 CHESTNUT STREET NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181

CARROL FUNERAL HOME Inc. PETRAS KARALIUS, sav. Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas 74 Providence St. WORCESTER, MASS. PL 4-6757 PL 4-1165

Long Island statomė įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Prilaim užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną Tel. 516 AN 1-2864

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VAZ 25 METŲ SEŠTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P. DIREKTORIUS: DR. JOKIBAS J. STUKAS 1330 Kil 97-9 Mg. FM ADRESAS: 1016 SCHLEIFER ROAD HILLSIDE, N.J. 07205 TELEFONAS: 289-6878. AREA CODE 201

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Vienuoyna: GL 5-7068
Spaustuvi: GL 2-6916
Redakcija: GL 5-7281
Administracija: GL 2-7923

Newark, N. J.

LB Newarko apylinkės visuotinis narių susirinkimas buvo birželio 12 parapijos salėje. Žmonių dalyvavo nedaug. Išklauyti ir priimti valdybos bei kontrolės komisijos pranešimai. Valdyba ir kontrolės komisija palikta dar vienerius metus eiti tas pačias pareigas.

Nutarta jungtis prie LB centro valdybos ir pareikšti protestą dėl Vatikano pašto ženklų su Aušros Vartais. A. S. Trečiokui pasiūlius, vienbalsiai nutarta pasveikinti Stasį Barzduką, LB statytoją, jo 60 metų sukakties proga.

Prisimintas ir Lietuvių Fondas, nes Newarko apylinkė yra jo nariu. Naujų narių verbavimui sudaryta komisija: Balys Sarkenis, Vladas Džilis, A. S. Trečiokas, dr. Jokūbas Stukas, kun. P. Totoraitis ir prel. Ig. Kelmelis.

A. S. Trečiokas, sekretorius

LRK Susivienijimo 135 kuopos narių susirinkimas bus birželio 26 po 11 val. mišų Angelių Karalienės parapijos salėje. Bus svarstomi svarbūs reikalai, renkami atstovai į seimą Pittsburghe, Pa.

LB Manhattan-Bronx apylinkės valdyba šaukia visuotinį susirinkimą birželio 19, 12.30 val. Aušros Vartų parapijos salėje, 570 Broome St., New York City. Apylinkės nariai ir visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti į šį svarbų susirinkimą, kuriame bus paminėti ir birželio trėmimai. —Valdyba.

Baltų studentų konferencija įvyksta šį šeštadienį, birželio 18, 10 val. ryto Statler Hilton viešbutyje (Boston Room), Manhattan. Šiais metais konferenciją organizuoja studentai latviai. Iš Chicago atvyksta latvių pirm. Rūta Priedkalns, iš Bostono — mūsų Paulius Žygas. Pagrindinė konferencijos tema — Studentų aktyvumas tarptautinėje ir nacionalinėje plotmėje.

Santaros-Sviesos New Yorko sk. valdybą 1966-1967 m. sudaro: pirm. Saulius Šimoliūnas, sekret. izd. Vytautas Čėsna, nariai Jonas Kiznis, Alina Staknienė, Jonas Vilgalys.

Maironio mokykla

(atkelta iš 5 psl.)

sukosi įvairūs šokiai, palydėti a. kordeono (grojo mokytojas R. Kisielius ir E. Šilkaitis) ir plokštelių muzikos. Pabaigai visi šokėjai padėkdamo Apsaugok Aukščiausias. Palydėti maršo ir rankų plojimo visi išgydavo iš salės.

Jadvyga Matulaitienė idėjo labai daug darbo ir meilės, kol parengė programą ir išgavo kiek galima geresnį išpildymą. Tiek tautiniai, tiek jos sukurtieji šokiai buvo išpildyti gražiai ir darniai. Ypač gražiai atrodė vyresniųjų grupė.

Scenai dekoracijas piešė ir pritaikė mok. E. Ruzgienė, muzikos efektus tvarkė A. Prekeris, apšvietimą — T. Alinskas. Mokiniai J. Matulaitienei įteikė gėlių, atsidėkodami už jos didelį trūšą.

Gaila, kad programos metu publika laikėsi neramiai, ypač programos gale. Sunku buvo net deklamacijas girdėti.

Po programos buvo šokiai, kuriem grojo A. Starolio orkestras. Laimėjimam leista dail. R. Ingelevičienės paveikalas ir V. Augustino dvi spalvotos nuotraukos.

Vakarą rengė tėvų komitetas, kurį sudaro: Kęstutis Kudžma — pirm., Vanta Valaitienė, Darna Šilbajorienė, Elenora Tutinienė, Paulius Bivainis, Jonas Rauba.

Kiekvienoje tokioje šventėje pasidžiaugi. Štai vėl ateina nauja karta. Štai auga gražūs jaunimas. Auga lietuviškas, patriotiškai nusiteikęs jaunimas. Štai kokią gražų auklėjimo darbą atlieka lietuviškoji mokykla! (p.)

Ryšius su birželio išvežimo minėjimu jungtinis estų, latvių ir lietuvių komitetas išleido dviejų puslapių atsišaukimą angliškai. Atsišaukime primenama, kaip buvo sukurtos nepriklausomos Baltijos valstybės ir kaip jas sovietai smurtu okupavo, kaip įvykdė masines deportacijas. Gale prašomi visi New Jersey gyventojai, kurie tiki ir brangina laisvę, prisiminti dėl tos laisvės žuvusių baltiečių, išstremtų į Sibirą, prašoma melstis, kad didžioji tiranija būtų sustabdyta. Prašoma visada priminti ir palaikyti Estijos, Latvijos, Lietuvos vardus viešojoje oponentijoje, kad pasaulio sąžinė jų neužmirštų. Prašomi visi prisidėti prie baltiečių pastangų išlaisvinti jų tėvynes!

40 valandų atšaidai prasidėjo Sekminės ir baigėsi geguž. 31. Turiningus pamokslus sakė T. V. Gidžiūnas, O.F.M. Giedojo visos vietinės muzikinės jėgos. Dirigavo A. Kačanauskas, vargonais pritarė K. Bagdonavičius, solo giedojo L. Stukas. Paskutinę dieną dalyvavo labai daug kunigų, net iš Hartfordo, Conn.

Prel. Ig. Kelmelio 50 metų kunigystės jubiliejus bus minimas birželio 26. Iškilnėse dalyvaus ne tik vietos lietuviai, bet ir svečiai iš kitų kolonijų. K.

Dr. Eugenijus Noakas su žmona ir su dukra Aldona Čekiene birželio 12 išvyko atostogų į Kanadą.

SVEČIAS IŠ VOKIETIJOS

Birželio 14 redakciją aplankė Ričardas Baliulis, iš Hamburgo. Jis taip pat keliauja į jaunimo kongresą Chicagoje ir laikinai sustojo New Yorke (apsigyveno pas p. Markevičių Woodhaven).

R. Baliulis Hamburglo universitete studijuoja pedagogiką

Ričardas Baliulis

J. Kapočiaus enciklopedijos leidėjo (d.), pagerbime kalba A. Bendorius, kairėje — Bendoriaus duktė Jūra Vizbarienė. Pagerbimas buvo surengtas birželio 12 J. Valaičio restorane. Nuotr. R. Kisielius.

Informacija New Yorko ir New Jersey lietuviams

New Yorko pavyzdinga lietuvių bus renkama šį sekmadienį birželio 19 d., 7 val. vakare Maspetho lietuvių parapijos salėje, 64-14 56th Rd., Maspeth, N.Y. Jau gražus būrys lietuvių sutiko kandidatuoti. Visuomenė prašoma statyti dar daugiau kandidačių. Skambinkite M. Virbickienei tel. MI 7-6160.

Visos kandidatės gaus smulkesnes informacijas raštu. Varžybų vakare visi kviečiami dalyvauti. Svečiai bus pavaišinti kavute ir pyragaičiais. Įėjimas visiems laisvas. Visą programą praves aktorius V. Žukauskas.

Registracija į stovyklą ir į jaunimo kongresą eina prie galo. Skubėkite registruotis ir užsimokėkite už kelionę: į stovyklą 40 dol. iki birž. 19; į jaunimo kongresą 47.45 dol. iki birž. 22. Registruotis ir pinigų siųsti Money Order šiuo adresu: Miss G. Malinauskas, 85-74 88th St., Woodhaven, N.Y. 11421.

Parų rinkimas JT petičijai baigiasi birželio 19. Turintieji parų lapus, prašomi grąžinti iki birž. 18 dienos D. Kezytei, 80-69 90th Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

New Yorko ir New Jersey jaunime, dalyvauk sekmadienį pavyzdingos lietuviškos varžybose, registruokis į stovyklą ir į jaunimo kongresą, prisidėk prie aukų rinkimo, nes

Mūsų jėgos, mūsų žinios
Laisvai Lietuvai Tėvynei!

Studentų ateitininkų N. Y. draugovės paskutinis šio mokslo metų susirinkimas įvyko birželio 11 Easthampton, L.I., kun. A. Račkausko vasarvietėje. Susirinkę 25 studentai pirmiau linksminosi paplūdimy, grįžę vaišinosi "barbecue" ir dalyvavo susirinkime. Izd. K. Čižiūnas įteikė draugovės 50 dol. auką jaunimo kongreso atstovui V. Radzivanui, kurs suteikė naujausias žinias apie pasirošimą kongresui. Išklauyta inž. Antano Sabalio paskaita "Amerikos universitetų mitas". Po diskusijų apsilankyta inž. Sabalio vasarvietėje, Shirley, L.I. Netikėtai teko išklauyti ir antrą dienos paskaitą, kurią pristatė svečias kun. prof. dr. A. Norius. — N.Y. SAS d-vės sekr. Salvini-ja Gedvilaitė.

Mūsų jėgos, mūsų žinios
Laisvai Lietuvai Tėvynei!

Mūsų jėgos, mūsų žinios
Laisvai Lietuvai Tėvynei!

BOSTONO ŽINIOS

Parapinės mokyklos mokslo metai baigti birželio 10 mišiomis, kurias aukėjo ir pamokslą pasakė kun. Juozas Svirskas. Jis po mišų išdalino baigusiem diplomus ir įvairius atsižymėjimus. Į Dariaus posto legijonierių mokyklai dovanotą pasižymėjimo lentą, šiais metais buvo įrašyti Janet Norkus ir John Zarkauskas. Joseph Casper metinę stipendiją 100 dol. laimėjo Margaret Balaconis. Lowell Technologijos instituto specialų atsižymėjimą už mokslą laimėjo Vytautas Adomkaitis. Šiais metais šv. Petro parapinė mokykla užbaigė 31 mokinius.

Prel. Pr. Virmauskis birželio 12 iškilmingai aukėjo mišias šv. Petro parapijos bažnyčioje savo 50 m. kunigystės jubiliejaus proga. Pamokslą pasakė kun. A. Kontautas. Banketas įvyko Blin-strubs Village. Kadangi šiame bankete negalėjo dalyvauti jo

Parduodamas Richmond Hill 2 seimų didelis namas. 6-7 kambarių būtai. Taip pat parduodamas vienos šeimos namas iš 7 kambarių arti Forest Parko. Abu namai gerame stovyje. Informacijai Tel. VI 7-2772.

East New York išnuomojamas erdvus, baldais apstatytas kambarys. Galima naudotis virtuve. Pageidaujamas vyriškis. Skambinti vakarais 647-7365.

Woodhaven išnuomojamas butas iš 6 kambarių su uždara veranda. Skambinti vakarais po 6 val. 296-7254.

Canarsie sekcijoje parduodamas vienos šeimos namas iš 7 kambarių ir ant to pačio sklypo kitas namukas iš 3 kambarių. Teirautis NI 9-2337.

Mill Basin, Brooklyn, rajone parduodamas dviejų seimų mūrinis, pilnai atskirtas, prieš 3 metus statytas namas su 4½ ir 6½ kambarių butais. Puikios pajamos. Sklypas pilnai apsodintas, vandens šulinys, įvairūs priedai. 2022 E. 53rd St., Brooklyn, N.Y., Telef.: DE 8-4846.

Philadelphijos ateitininkam sendraugiam už lietuviškos spaudos įvertinimą ir 10 dol. auką dėkoja Darbininko administracija.

J. Kapočiaus, Enciklopedijos leidėjo, pagerbimą surengė A. Bendorius birželio 12 J. Valaičio restorane. Žmonių dalyvavo apie 40. (Plačiau kitam numeryje).

Dariaus Girėno skridimo minėjimas rengiamas liepos 16 3 v. popiet prie lakūnų paminklo. Minėjimą rengia paminklo statymo komitetas.

sesuo ir brolis, kurie gyvena Lawrence, Mass., tai prelatas birželio 15 nuvyko jų aplankyti ir paguosti jų ligose.

Birželio 17, 18 ir 19 šv. Petro parapijos bažnyčioje vyks specialios pamaldos į Jėzus Širdį. Pamaldos penktadienį ir šeštadienį bus 7:30 v.v., o sekmadienį 2:30 v. popiet. Pamaldas praves kun. J. Klimas.

Vasaros kursai. Birželio 27 St. Brendan mokykloje, Dorchester, Mass, pradėdami vieno mėnesio vasaros kursai. Juose bus dėstoma matematika, anglų kalba ir skaitymas. Kursus gali lankyti parapinių ir valdžios mokyklų mokiniai, kurie nori savo mokslą papildyti vasaros darbu. Registruotis galima kasdien mokykloje.

Kun. Jonas Rusteika, kuris dirba Kansas valstybėje, birželio 12 parvyko į So. Bostoną trijų savaitių vasaros atostogoms pas savo mamą ir kitas gimines. Svečias pažadėjo talkininkauti šv. Petro parapijos kunigam.

Maryknoll vienuolyno seselė Rita A. Remmes šv. Petro parapijos bažnyčios apylinkės gyventojam organizuoja specialius restoranų virėjų kursus. Kursai vyks Cardinolo Cushing aukštesniosios mokyklos patalpose. Į kursus priimami vyrai ir moterys nuo 21 iki 35 m. amžiaus. Registruotis 37 Joyce Hayes Way, So. Boston, telef. 268-3833.

Mirusieji
Po gedulingų šv. Petro parapijos bažnyčioje pamaldų palaidoti šie asmenys:

Alice B. Mickevich (birželio 8) 46 m. Velionė gyveno 410 E. 7-ta gatvė, So. Boston. Nuliūdime paliko motiną ir seserį. Palaidota Naujos. Kalvarijos kapinėse.

Agnetė Komich (birželio 10) 87 m. amžiaus. Velionė gyveno 548 E. 4-ta gatvė, So. Boston. Nuliūdime paliko dukterį ir penkis sūnus. Palaidota šv. Benedikto kapinėse.

Stasys Sarafinas (birželio 15) 78 m. amžiaus. Velionis gyveno Holbrook, Mass. Nuliūdime paliko žmoną ir tris sūnus. Palaidotas Forest Hills kapinėse.

LB New Jersey apygarda 1966 birželio (June) 19 d., sekmadienį, Royal Gardens parke, 990 E. Hazelwood Av., Rahway, N.J. rengia

LIETUVIŲ DIENĄ

Programoje dalyvauja: 'Birutės' choras, diriguojamas muz. J. Stankūno, tautinių šokių grupė 'Baltija' ir solo B. Vasiliauskaitė. — Dienos pradžia 1 val. popiet, programos 4 val. popiet. Veiks bufetas, šokiams gros Gutausko orkestras. Įėjimas \$1.25, studentam — \$0.50.

JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ IR KANADOS LIETUVIŲ

TREČIOJI DAINŲ ŠVENTĖ

2,200 dainininkų

1966 m. liepos mėn. 3 d.

3 val. p. p.

INTERNATIONAL AMPHITHEATRE 4300 So. Halsted St. Chicagoje

BILETAI: \$6, 5, 4, 3, 2 — gaunami iš anksto
Karvelio Prekybos namuose 2715 West 71st St.,
Chicago, Illinois, 60629. Tel. 471-1424 ir Dainų
šventės dieną Amphiteatro kasoje nuo 10 v. ryto.